

Županijski dječji vrtić Zvezdice
Rimska 19
44 000 Sisak
tel.: 044/510-069
e-mail adresa: djvrticzvezdice@smz.hr
web: www.zdv-zvezdice.hr

**REDOVITI PROGRAM RANOG I PREDŠKOLSKOG
ODGOJA I OBRAZOVANJA DJECE OD TRI GODINE ŽIVOTA
DO POLASKA U ŠKOLU ŽUPANIJSKOG DJEČJEG VRTIĆA
ZVJEZDICE**

Autori programa:

Ivana Gladulić – stručna suradnica za obrazovanje u UO za obrazovanje, kulturu,
šport, mlade i civilno društvo SMŽ

Robertina Štajdohar – pročelnica UO za obrazovanje, kulturu, šport, mlade i civilno
društvo SMŽ i privremena ravnateljica ŽDV Zvezdice

Sisak, veljača/ožujak 2024.

SADRŽAJ

1. Uvod	3
1.1. Načela programa	7
1.2. Vrijednosti programa	8
1.3. Područja kompetencijskih dimenzija	9
1.4. Osnovni ciljevi programa	10
2. Ustrojstvo programa	12
2.1. Trajanje Programa i organizacija rada	12
2.2. Radno vrijeme vrtića	14
2.3. Radnici dječjeg vrtića	16
3. Materijalni uvjeti rada	19
3.1. Prostorni uvjeti	19
3.2. Osnovna oprema, didaktička sredstva i dr. pomagala potrebna za provedbu Programa	21
4. Odgojno-obrazovni rad	24
4.1. Razvoj kompetencija	26
4.2. Stručno pedagoško promišljanje odgojno-obrazovnog procesa	30
4.3. Obogaćivanje redovitog programa	33
4.4. Dokumentacija DV	35
4.5. Oblici dokumentiranja programa	36
4.6. Program predškole	36
4.7. Inkluzija djece rane i predškolske dobi s posebnim potrebama	39
4.7.1. <i>Odgojno-obrazovni rad s djecom s teškoćama u razvoju</i>	40
4.7.2. <i>Odgojno-obrazovni rad s potencijalno darovitom djecom</i>	41
5. Njega i skrb za tjelesni rast i razvoj djece	42
6. Naobrazba i usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika	44
7. Suradnja s roditeljima	46
8. Suradnja s vanjskim ustanovama	49
9. Vrednovanje programa	52
10. Financiranje programa	53
11. Zaključak	54
12. Literatura	55

1. Uvod

Županijski dječji Vrtić Zvezdice (u daljnjem tekstu Vrtić) je dječji vrtić čiji je osnivač Sisačko-moslavačka županija i prvi je dječji vrtić u RH kojemu je osnivač županija.

Vrtić se nalazi u Sisku, u sklopu Obrazovno-odgojnog i kulturnog centra u Rimskoj ulici broj 19.

Vrtić će započeti s radom u rujnu 2024. godine, početkom školske godine 2024./2025.

Vrtić će upisati oko 55-ero djece u dobi od 3-7 godina u četiri vrtićke skupine.

Vrtić će nuditi: **redoviti program** - cjelodnevni (7-10 sati dnevno)

- poludnevni (4-6 sati dnevno)

- program predškole (integriran unutar redovitog programa)

Dječji vrtić je dječja kuća, poticajna okolina gdje djeca rastu i razvijaju se prema svojim potrebama i interesima. Provedbom redovitog programa ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja utemeljenog na humanističko-razvojnom pristupu potiče se razvoj individualnosti, autonomije, stvaralaštva i slobode svakog djeteta uvažavajući njegove individualne potrebe i interese. Pruža se podrška roditeljima u razvoju njihovih roditeljskih kompetencija, a vrtić se smatra mjestom radosnog življenja i učenja djece i odraslih. Rano i predškolsko doba vrijeme je intenzivnog dječjeg rasta i razvoja i utjecaja okoline na razvoj djeteta, gdje vrtić kao odgojno-obrazovna ustanova osigurava poticajno okruženje u kojem ono ostvaruje svoj potencijal kroz interakciju s drugom djecom i odraslima.

MISIJA NAŠEG VRTIĆA:

Naš vrtić biti će ustanova za rani odgoj i obrazovanje koja će provoditi različite programe odgoja i obrazovanja temeljene na humanističko-razvojnom pristupu, usmjerenom na poštivanje dječjih prava i individualnih potreba djece te razvoj dječjih potencijala.

VIZIJA NAŠEG VRTIĆA:

Vizija Županijskog dječjeg vrtića Zvezdice je stvaranje optimalnog razvojno poticajnog ozračja suživota i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

Redoviti program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja djece Županijskog dječjeg vrtića Zvezdice usklađen je sa sljedećim propisima:

- Ustavom Republike Hrvatske (NN, 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14)
- Konvencijom o pravima djeteta, UNICEF (NN – *Međunarodni ugovori*, 12/93)
- Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN, 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22)
- Zakonom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacional. manjina (NN, 51/00, 56/00)
- Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe (NN, 63/08, 90/10)
- Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece (*Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete RH* 7-8/91)
- Pravilnikom o posebnim uvjetima i mjerilima ostvarivanja programa predškolskog odgoja (NN, 84/21)
- Program zdravstvene zaštite djece i higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima (*Narodne novine*, 105/02, 55/06 i 121/07)
- Nacionalnim okvirnim kurikulumom za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (*Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH*, lipanj, 2011.)
- Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (NN, 05/15)
- Strategijom obrazovanja, znanosti i tehnologije (*Narodne novine*, 124/14)
- Pravilnikom o sadržaju i trajanju programa predškole (*Narodne novine*, 107/14)
- Priručnikom za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (*Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja*, 2012.)
- Pravilnikom o vrsti stručne spreme stručnih djelatnika te vrsti i stupnju stručne spreme ostalih djelatnika u dječjem vrtiću (*Narodne novine*, 133/97)
- Pravilnikom o načinu i uvjetima polaganja stručnog ispita odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću (*Narodne novine*, 133/97 i 4/98)
- Pravilnikom o načinu i uvjetima napredovanja u struci i promicanju u položajna zvanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima (*Narodne novine*, 133/97)
- Pravilnik o načinu raspolaganja sredstvima državnog proračuna i mjerilima sufinanciranja programa javnih potreba u području ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (NN, 141/22)

- Pravilnikom o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (*Narodne novine*, 83/01)
- Programom zdravstvene zaštite djece i higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima (*Narodne novine*, 105/02, 55/06 i 121/07)
- Pravilnikom o obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i evidencije u dječjem vrtiću (*Narodne novine*, 114/02 i 63/19)
- Zakonom o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (*NN*, 79/07, 113/08, 43/09, 130/17 i 114/18)
- Pravilnikom o načinu provođenja imunizacije, seroprofilakse, kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj obvezi (*Narodne novine*, 103/13)
- Pravilnikom o sigurnosti igračaka (*Narodne novine*, 83/2014)
- Pravilnikom o uvjetima koje moraju ispunjavati vozila kojima se prevoze djeca (*NN*, 8/06)
- Pravilnikom o vježbaonicama i pokusnim programima u dječjim vrtićima te o dječjim vrtićima kao stručno-razvojnim centrima (*Narodne novine*, 46/04)
- Odlukom o programu polaganja stručnog ispita za pripravnike u predškolskom odgoju i izobrazbi i Program polaganja stručnog ispita za pripravnike u predškolskom odgoju i izobrazbi (*Prosvjetni vjesnik*, 2/2000)
- Poslovníkom o radu povjerenstva za polaganje stručnog ispita odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću (*Prosvjetni vjesnik*, 2/2000)
- Poslovníkom o radu povjerenstva za stažiranje odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću (*Prosvjetni vjesnik*, 2/2000)
- Odlukom o broju i sjedištima povjerenstava za polaganje stručnih ispita odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću (*Prosvjetni vjesnik*, 2/2000)
- Zakonom o sportu (*Narodne novine*, 141/22)
- Programima predškolskog odgoja, naobrazbe i skrbi djece s autističnim poremećajima (*Glasnik Ministarstva prosvjete i športa RH*, posebno izdanje, 16/97)
- Predškolskim odgojem s programskim usmjerenjima njege, odgoja, zaštite i rehabilitacije djece predškolske dobi s poteškoćama u razvoju (*Ministarstvo kulture i prosvjete, Zavod za školstvo RH*, 1993)
- Pravilnikom o sastavu i načinu rada tijela vještačenja u postupku ostvarivanja prava iz socijalne skrbi i drugih prava po posebnim propisima (*Narodne novine*, 79/2014)

- Prehrambeni standard za planiranje prehrane djece u dječjem vrtiću – jelovnici i normativi: preporuke i smjernice za stručnjake koji rade na planiranju i pripremanju prehrane djece u dječjem vrtiću (*Hrvatska udruga medicinskih sestara: Podružnica medicinskih sestara dječjih vrtića grada Zagreba: Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport, Sektor Predškolski odgoj, 2007.*)
- Nacionalnim programom odgoja i obrazovanja za ljudska prava (*Vlada Republike Hrvatske, Nacionalni odbor za obrazovanje o ljudskim pravima, 1999.*)
- Zakonom o radu (*Narodne novine, 93/14, 127/17, 98/19, 151/22*)
- Zakonom o stručno-pedagoškom nadzoru (*Narodne novine, 73/97*)
- Zakonom o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja (*NN 151/04, 116/21*)
- Zakonom o prosvjetnoj inspekciji (*Narodne novine, 61/11, 16/12, 98/19, 52/21*)
- Zakonom o Agenciji za odgoj i obrazovanje (*Narodne novine, 85/06, 151/22*)
- Obiteljskim zakonom (*Narodne novine, 103/15, 98/19, 47/20*)
- Nacionalnom strategijom zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2017. do 2022. godine (*Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2017.*)
- Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji (*Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2019.*)
- Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, 2004.*)
- Planom razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005. - 2010. (*Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH, 2005.*)
- Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina (*NN 155/02, 47/10, 80/10, 93/11*)
- Zakonom o ustanovama (*Narodne novine, 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19, 151/22*)

Unutar ovih zakonskih okvira Vrtić će obavljati djelatnost na temelju kurikuluma vrtića i godišnjeg plana i programa rada vrtića koji donosi upravno vijeće vrtića za aktualnu pedagošku godinu.

1.1.Načela programa

Načela Programa proizlaze iz Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i predstavljaju vrijednosna uporišta koja će se bazirati na:

- **Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa**

Primjenom ovog načela osiguravat će se poštivanje prava svakog pojedinca na uspješno zadovoljavanje njegovih potreba, individualno različitih osobnih ritmova i strategija učenja. Pri tome će se posebno naglašavati fleksibilnost stručnih djelatnika u pristupu djetetu i podržavanju razvoja potencijala svakog pojedinog djeteta u skladu s njegovim osobnim tempom. Fleksibilnost će se ogledati u vremenskoj, prostornoj, materijalnoj i organizacijskoj dimenziji. Bit će vidljiva u organizaciji prostora (centri aktivnosti), ponuđenim materijalima za igru i učenje djece, pripremi i provođenju aktivnosti s djecom, trajanju same aktivnosti, mogućnosti izbora vremena, prostora, načina, suigrača u igri, načina zadovoljavanja potrebe za dnevnim odmorom. itd., a u cilju podizanja razine kvalitete zadovoljavanja djetetovih primarnih i razvojnih potreba.

- **Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom**

Obitelj kao temeljna dječja zajednica u kojoj ono stječe i usvaja prve spoznaje i vještine potrebne za život sastavni je dio vrtićkog kurikulumu. Aktivno sudjelovanje roditelja u odgojno-obrazovnom procesu znatno pridonosi kvaliteti istog. Dvosmjerna, otvorena, ravnopravna i podržavajuća komunikacija između roditelja i djelatnika vrtića ima za cilj primjereno odgovoriti na individualne i razvojne potrebe djeteta te osigurati potporu cjelovitom razvoju djeteta. U skladu s ovim načelom roditelje se kontinuirano informira, podržava i osnažuje u njihovoj roditeljskoj ulozi, uključuje ih se u zajedničko planiranje i donošenje odluka vezanih za cjelokupni život djece u grupi. Omogućuje im se aktivno sudjelovanje u neposrednom odgojno-obrazovnom radu te vrednovanju odgojno-obrazovnog procesa. To se čini putem:

- Brošura, letaka, web stranice
- Individualnih razgovora s roditeljima
- Raznovrsnih oblika roditeljskih sastanaka, uvida u odgojno-obrazovni proces te suradničkog učenje djece i odraslih
- Boravka roditelja u skupini
- Boravak skupine u roditeljskom domu ili na radnom mjestu

- **Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju**

U skladu s Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje Vrtić će raditi na osiguranju pretpostavki za nesmetanu i što „prirodniji“ kontinuitet u odgoju i obrazovanju:

- Suradnja vrtića i škole - podrazumijeva zajedničko djelovanje svih sudionika usmjerenih na dijete i njegovu dobrobit, a u cilju cjelovitog razvoja, odgoja i obrazovanja djece.
- Osiguravanje uvjeta za kvalitetan odgojno-obrazovni kontinuitet putem podizanja razine osobnih i profesionalnih kompetencija stručnjaka svih stručnih profila (cjeloživotno učenje) u ustanovi i izvan nje.

- **Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unaprjeđivanje prakse**

Kontinuirano istraživanje i unaprjeđivanje kvalitete vlastite prakse provodit će svi stručni djelatnici vrtića. Cilj zajedničkog istraživanja je podići razinu profesionalnih kompetencija djelatnika i stvaranje kvalitetnih preduvjeta za djetetov razvoj u okruženju koje ima obrazovni potencijal i potiče suradničko ozračje.

1.2. Vrijednosti programa

Redoviti program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja omogućit će poticanje cjelovitog razvoja djeteta, jednakost odgojno – obrazovnih prilika za sve, gdje svako dijete ima pravo na svoj najviši stupanj razvoja u skladu sa osobnim mogućnostima. Temeljiti će se na društvenoj pravednosti što znači da odgoj i obrazovanje neće biti privilegija koja se ostvaruje prema nacionalnom, rasnom, vjerskom, rodnom, ekonomskom ili bilo kojem drugom kriteriju, te na vrijednostima koje unaprjeđuju intelektualni, društveni, moralni, duhovni i motorički razvoj djece, a to su:

- znanje
- identitet
- humanizam i tolerancija
- odgovornost
- autonomija
- kreativnost

1.3. Područja kompetencijskih dimenzija

Kompetencije se definiraju kao skup znanja, vještina i stavova s pomoću kojih pojedinac uspješno obavlja određenu aktivnost. Znanje se stječe obrazovanjem, vještine vježbom, a stavovi se stvaraju pod utjecajem odgoja i okoline.

Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje ističe važnost sljedećih područja kompetencijskih dimenzija:

- **Temeljna znanja:** usvajanje i praktična uporaba pojmova i predodžaba kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore, odnose s drugim osobama u svom okruženju te sa svijetom u kojem živi i koji ga okružuje. Očekuje se da dijete usvoji informacije, tj. izgradi znanja koja mu omogućuju nesmetanu komunikaciju s vršnjacima i odraslima te međudjelovanje sa sadržajima učenja, osiguraju mu kvalitetnu prilagodbu u trenutnom okruženju te ga osposobe za izazove koji ga očekuju, kao npr. polazak u školu.
- **Vještine i sposobnosti:** stjecanje i razvoj vještina učenja, povezivanja sadržaja, kritičkog mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema, sposobnost propitivanja vlastitih ideja i zamisli djeteta te argumentirano iznošenje vlastitih načina razmišljanja, sposobnost identifikacije različitih izvora učenja i njihove raznovrsne primjene, preuzimanje inicijative, razvijanje vještina vođenja, sposobnost razumijevanja vlastitih potreba i potreba drugih te njihova zadovoljavanja na društveno prihvatljiv način, sposobnost uspostavljanja, razvijanja i održavanja kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima, razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima, sposobnost odgovornoga ponašanja prema sebi, drugima i okruženju, etičnost, solidarnost, povjerenje i tolerancija, (samo)organiziranja i (samo)vođenja aktivnosti, samostalnost u obavljanju aktivnosti, mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima, stvaranje i zastupanje novih ideja, sposobnost promišljanja i samo procjene vlastitoga rada i postignuća.
- **Vrijednosti i stavovi:** prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva

Program će se usmjeravati na područja kompetencijskih dimenzija odnosno na razvoj dječjih kompetencija. Posebna pažnja posvetit će se kompetencijama koje u ranoj dobi predstavljaju okosnicu razvoja svih ostalih, a odnose se na razvoj samopoštovanja, samopouzdanja i pozitivne slike djeteta o sebi.

1.4. Osnovni ciljevi programa

Osnovni cilj bit će ostvarivanje programa u skladu s razvojnim osobinama i potrebama djeteta te socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji.

Kako će Programom bili obuhvaćeni svi dionici odgojno-obrazovnog procesa postavljanje ciljeva i zadaća biti će usmjereno na sve ciljane skupine osiguravajući im uvjete za kvalitetnu realizaciju istog:

1. U odnosu na dijete:

- sigurnost svakog djeteta
- razvoj dječjeg samopouzdanja i samopoštovanja
- sposobnost razumijevanja vlastitih potreba
- sposobnost razumijevanja i uvažavanja potreba drugih te uspostavljanje odnosa s drugima
- istraživanje i razvijanje kompetencija
- samostalnost u obavljanju aktivnosti
- usvajanje i praktična uporaba pojmova i predodžaba kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore
- stjecanje i razvoj vještina učenja
- kvalitetna prilagodba trenutačnom okruženju i kvalitetno osposobljavanje za izazove koji očekuju dijete - mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima
- sposobnost odgovornoga ponašanja u okružju
- življenje i učenje prava djeteta
- dobrobit i radost svakog djeteta

2. U odnosu na roditelje:

- podrška obitelji u ostvarivanju što kvalitetnijeg roditeljstva
- usklađeno međusobno partnersko djelovanje vrtić - obitelj
- zadovoljstvo roditelja

3. U odnosu na stručni tim i odgojitelje:

- osnaživanje osobnih i profesionalnih kompetencija za primjereno i funkcionalno djelovanje u odnosu sa suradnicima, djetetom i obiteljima
- razvijanju što kvalitetnijeg vrtića / odgojno-obrazovnog procesa

- razvijanje osobne odgovornosti za cjelovito djelovanje na dijete u svim interakcijama
- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu
- razvijanje refleksivne prakse
- proklamiranje humanih vrijednosti

4. U odnosu na ostale zaposlenike:

- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu u odnosu na radnu ulogu / poslove, na dobrobit djeteta, na cjelokupno ozračje vrtića

5. U odnosu na prostorno, materijalno i vremensko okruženje:

- organizacija prostora koji je funkcionalan, siguran, usmjeren na promoviranje susreta, komunikaciju i interakciju te istovremeno omogućava djetetu distanciranje djeteta iz grupnih događanja i pravo na privatnost
- bogata ponuda raznovrsnih, razvojno primjerenih i stalno dostupnih materijala koji potiču aktivnu konstrukciju znanja
- održavanje estetike
- fleksibilan dnevni ritam koji se temelji na prepoznavanju, uvažavanju i zadovoljavanju djetetovih potreba

6. U odnosu na ozračje:

- prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva
- model usklađenog življenja koji poštuje prava djeteta u skladu s humanim vrijednostima koje razvijaju kompetencije djeteta i sve oblike učenja
- osnaživanje zaštitnih mehanizama i umanjivanje rizičnih čimbenika

2. Ustrojstvo programa

2.1. Trajanje programa i organizacija rada

Redoviti program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja Županijskog dječjeg vrtića Zvezdice provodit će se kao cjelodnevni 10- satni program, te poludnevni 6-satni program, pet dana u tjednu (od ponedjeljka do petka), tijekom cijele kalendarske godine, u 4 odgojno obrazovne skupine, u objektu dječjeg vrtića sa djecom od navršene 3 godine života do polaska u školu.

Pedagoška godina počinje 1. rujna tekuće godine., a završava 31. kolovoza naredne kalendarske godine. Rad u ljetnim mjesecima (od 1.7. do 31.8.) te rad u vrijeme spajanja radnih dana s državnim blagdanima organizira se ovisno o prisutnosti djece, koja se utvrđuje anketama za roditelje, a radi racionalizacije resursa i organizacije rada.

U sklopu redovitog vrtićkog programa za djecu školske obveznike (djeca u godini pred polazak u osnovnu školu) provodi se i priprema za polazak u školu (program predškole) koja je integrirana unutar redovitog 10-satnog vrtićkog Programa i ostvaruje se u ukupnoj satnici od 250 sati godišnje.

Županijski dječji vrtić Zvezdice, u vidu obogaćivanja iskustava djece te adekvatnog odgovaranja na potrebe, mogućnosti i posebne interese djece, uviđa i važnost osiguranja dodatnih (posebnih) programa uz redoviti te kao dugoročni plan postavlja pripremu takvih programa, kojima bi odgovorio na potrebe i posebne interese djece.

PODACI O OBJEKTU

	OBJEKT	ADRESA	TELEFON
1.	Zvezdice	Rimska 19, Sisak	/

PODACI O DJECI I ODGOJITELJIMA

OBJEKT	BROJ ODGOJNO- OBRAZOVNIH SKUPINA	BROJ DJECE	BROJ ODGOJITELJA
ZVJEZDICE	4	55	8/9

**PODACI O ODGOJNO-OBRAZOVNIM SKUPINAMA I
ODGOJITELJIMA**

O-O SKUPINA DJECE	STAROSNA DOB	BROJ DJECE	ODGOJITELJI
Skupina 1	3-5	14	2 (+ 1 ovisno o djeci s TUR)
Skupina 2	3-5	15	2 (+ 1 ovisno o djeci s TUR)
Skupina 3	5-7	14	2 (+ 1 ovisno o djeci s TUR)
Skupina 4	5-7	15	2 (+ 1 ovisno o djeci s TUR)

2.2. Radno vrijeme Vrtića

Radno vrijeme Županijskog dječjeg vrtića Zvezdice bit će od 6:00 do 18:00 sati, na način da se od 6:00 h do 7:30 h odvijaju jutarnja dežurstva odgojitelja, a od 16:30 h do 18:00 h poslijepodnevna dežurstva. Izmjene u organizaciji radnog vremena mogu se uvesti za zadovoljavanje potrebe oba zaposlena roditelja, a prema dostavljenim potvrdama poslodavca o radnom vremenu za oba roditelja. Pri tome trajanje dnevnog boravka djeteta u Vrtiću ne može biti duže od 10 sati.

Radno vrijeme odgojitelja mijenjat će se ovisno o potrebi odgojno-obrazovnog procesa (period adaptacije, rekreativni programi, blagdani, izleti, posebna događanja i sl.).

Uoči praznika te tijekom srpnja i kolovoza, roditelji će se anketirati i na temelju prijava organizirat će se rad u spojenim skupinama. Moguće su promjene skupina.

Radno vrijeme članova stručnog tima organizirat će se u obliku 7+1 h, fleksibilno, u skladu s realizacijom planiranih programskih zadataka.

Radno vrijeme odgojitelja u odgojnim skupinama određeno je temeljem važećeg Državnog pedagoškog standarda na bazi 27,5 sati tjednog neposrednog rada s djecom, a temeljem podataka o potrebama roditelja za dužinom boravka djece u vrtiću. Ostali rad odgojitelja organizira se prema obvezi do punog radnog vremena od 40 sati tjedno, a u skladu s Planom i programom rada i ostvarivanju programskih zadaća.

Odgojitelji, ovisno o dobi odgojne skupine, u neposrednom radu počinju jutarnji rad u 6:00/7:00/7:30 sati te 11:00 sati, a popodnevni rad 10:00/11:00/11:30 sati. Popodnevni rad s djecom se odvija do 16:30/17:00/18:00 sati. Navedeno se prilagođava potrebama skupine i roditelja.

Radno vrijeme ravnatelja i stručnih suradnika

Radno vrijeme članova stručnog tima tijekom pedagoške godine je prema tjednom rasporedu, a usklađivat će se s potrebama odgojno-obrazovnog procesa i suradnje s roditeljima (plenarni roditeljski sastanci, roditeljski sastanci, individualni razgovori s roditeljima...).

Planirano radno vrijeme pedagoga, psihologa i zdravstvenog voditelja rasporedit će se na:

- a) **Neposredni rad** - obuhvaća praćenje i vrednovanje procesa – pedagoški uvid, pomoć i potpora procesu, rad s odgojiteljima, rad s djetetom (u procesu ili individualno), rad s roditeljima (u procesu ili individualno). Planirani fond sati temelji se na individualnim

planovima i programima koji su sastavni dio kurikuluma te godišnjeg plana i programa rada vrtića.

- b) **Ostali poslovi** raspoređuju se na sudjelovanje u timskom planiranju, izradu individualiziranih programa za djecu s posebnim potrebama, sudjelovanje u izradi različitih modela rada, izvedbenih programa i projekata za unapređivanje pojedinih područja iz odgojne prakse, sudjelovanje u istraživanjima, dokumentiranje procesa i postignuća, provođenje različitih oblika suradnje s roditeljima, pripremu i provođenje različitih oblika stručnog usavršavanja, rad s pripravnicima, studentima i ostalim stručnim djelatnicima koji su uključeni u proces te ostali poslovi po nalogu ravnatelja.

Radno vrijeme odgojitelja

U okviru 8-satnog radnog vremena odgojitelji realiziraju svoju satnicu kroz poslove neposrednog rada u skupini (5,5 sati) te ostale poslove. Poslovi neposrednog rada s djecom jednako su vrijedni kao ostali poslovi koji su upravo u funkciji kvalitetnog neposrednog rada.

Radno vrijeme odgojitelja može se mijenjati tijekom godine sukladno potrebama odgojno-obrazovne skupine.

Planirane radne obaveze odgojitelja:

a) Neposredni rad – rad s djecom

- Rad s djecom evidentirat će se i pratiti dnevno i tjedno - svatko za sebe/individualno
- Mjesečne evidencije vodit će odgojitelj u suradnji s voditeljem objekta te će zajedno zaključiti mjesečnu realizaciju neposrednog rada i ostalog rada, te utvrditi odstupanja (višak, manjak).

b) Ostali rad (prateći poslovi odgojno-obrazovnog rada)

- Ostali poslovi obuhvaćaju planiranje, programiranje i vrednovanje rada (mjesečno, tromjesečno, tjedno, dnevno), pripremu prostora i poticaja, sudjelovanje na Vijeću odgojitelja, stručno usavršavanje u ustanovi i izvan nje, individualno stručno usavršavanje, suradnja i savjetodavni rad s roditeljima (roditeljski sastanci, individualni razgovori s roditeljima, radionice, izleti, kutići za roditelje), sudjelovanje na manifestacijama, rad u timovima.

- Vodit će se mjesečna evidencija, a eventualni izostanak ili neizvršenje moći će se opravdati jedino objektivnim razlogom (bolovanje i sl.).
- Mjesečne evidencije usklađivat će se s voditeljem objekta.

Tijekom godine višak i manjak preklapat će se sa zamjenama (odrađivanje kratkotrajnih bolovanja ili iznenadnih izostanaka) ili slobodnim danima u vrijeme smanjenog broja djece (blagdani, ljetni rad).

Radno vrijeme ostalih zaposlenika

Radno vrijeme svih ostalih zaposlenika je 8 sati dnevno, prema rasporedu koji osigurava optimalno funkcioniranje Vrtića i zadovoljavanje svih potreba roditelja i djece.

2.3. Radnici Vrtića

Broj radnika u Vrtiću utvrđen je u skladu s Državnim pedagoškim standardom. Osim odgojno-obrazovnih radnika u dječjem vrtiću radit će i drugi radnici čija je djelatnost potrebna za ostvarivanje uvjeta programa. Svi odgojno-obrazovni i ostali radnici imat će odgovarajuću vrstu i razinu obrazovanja propisane Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22) i Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu te utvrđenu zdravstvenu sposobnost za obavljanje poslova. Zadaće radnika koji ostvaruju provedbu Godišnjeg plana i programa rada utvrđene su Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63/08) i Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada dječjeg vrtića.

U Vrtiću na poslovima njege, odgoja i obrazovanja, socijalne i zdravstvene zaštite te skrbi o djeci raditi će sljedeći odgojno-obrazovni radnici: odgojitelji, stručni suradnik (pedagog, psiholog i logoped) te medicinska sestra kao zdravstvena voditeljica.

Ovisno o broju odgojno-obrazovnih skupina, trajanju i vrsti programa te uvjetima rada prilagođava se broj radnika u Vrtiću. Kada je u pojedinoj pedagoškoj godini u odgojno-obrazovnu skupinu uključeno dijete s teškoćama u razvoju prema procjeni stručnog tima, u skupini radi po jedan odgojitelj ili pomoćni radnik za njegu, skrb i pratnju, uz prethodnu suglasnost Osnivača.

Vrtić za svaku pojedinu skupinu utvrđuje broj djece i radnika ovisno o potrebama roditelja, tj. o primljenim zahtjevima za upis djece, o dobi djece i o broju djece s teškoćama.

Osim odgojno-obrazovnih radnika u Vrtiću raditi će i druge osobe koje obavljaju administrativno-tehničke i pomoćne poslove.

Ravnatelj je poslovni i stručni voditelj Vrtića i kao takav predlaže godišnji program ustanove, unapređuje komunikaciju i specifičnu kulturu življenja vrtića te razvija kurikulum Vrtića. Brine o provedbi odluka Upravnog vijeća i Odgojiteljskog vijeća te promiče pozitivne intencije ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

Stručni suradnik - pedagog prati realizaciju odgojno-obrazovnog rada, predlaže inovacije, suvremene metode i oblike rada čime stručno unapređuje odgojno-obrazovni proces. Sudjeluje u organiziranju i ostvarivanju programa stručnog usavršavanja odgojnih radnika. Ostvaruje stručnu suradnju s roditeljima i pomaže im u rješavanju odgojno-obrazovnih problema. Također ostvaruje suradnju svanjskim odgojno-obrazovnim čimbenicima. Unapređuje vlastiti rad te javno predstavlja odgojno-obrazovni rad dječjeg vrtića. U Vrtiću bi radio jedan stručni suradnik pedagog.

Stručni suradnik - psiholog prati psihofizički razvoj i napredovanje pojedinačnog djeteta, postavlja razvojne zadatke i skrbi se o psihičkom zdravlju svakog pojedinog djeteta, osobito djece s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama (djece s teškoćama i darovite djece). Ostvaruje stručnu suradnju s roditeljima i pruža im podršku usmjerenu na dobrobit djeteta. Sudjeluje u organiziranju i ostvarivanju programa stručnog usavršavanja odgojnih radnika. Također ostvaruje suradnju sa zdravstvenim ustanovama i ustanovama socijalne skrbi. Unaprjeđuje vlastiti rad, sudjeluje u istraživanjima u dječjem vrtiću te javno prezentira rezultate. U Vrtiću će raditi jedan stručni suradnik psiholog.

Stručni suradnik - logoped radi na prepoznavanju, ublažavanju i otklanjanju jezično-govornih teškoća djece. U suradnji s odgojiteljima i roditeljima djeteta utvrđuje specifične potrebe djece s teškoćama i najprimjerenije metode rada za svako pojedino dijete te pridonosi stvaranju uvjeta za uključivanje djeteta u redoviti program Vrtića. Surađuje sa zdravstvenim ustanovama i ustanovama socijalne skrbi te drugim čimbenicima u prevenciji razvojnih poremećaja u djece. Unapređuje vlastiti rad i cjelokupan proces uključivanja djece s teškoćama u zajednicu te javno prezentira rezultate. U Vrtiću radi jedan stručni suradnik logoped.

Zdravstveni voditelj radi na osiguravanju zaštite zdravlja djece i unapređivanju prehrane predškolskog djeteta. Utvrđuje specifične zdravstvene i prehrambene potrebe pojedinog djeteta te u suradnji s roditeljima pridonosi stvaranju uvjeta za uključivanje djeteta u redoviti bioritam i program Vrtića. Ostvaruje suradnju sa zdravstvenim ustanovama, unaprjeđuje i javno prezentira vlastiti rad. U Vrtiću radi jedan zdravstveni voditelj.

Odgojitelj provodi odgojno-obrazovni rad djecom predškolske dobi i stručno promišlja odgojno-obrazovni proces u svojoj odgojnoj skupini. U svakoj odgojnoj skupini rade dva odgajatelja, a po potrebi (djeca s TUR) i tri odgojitelja s punim radnim vremenom. Preklapanje radnog vremena pojedinih odgajatelja određuje se na temelju procjene potreba djece i odgojno- obrazovnog procesa. Osim neposrednog rada s djecom, rad odgojitelja se odnosi i na planiranje i valorizaciju odgojno-obrazovnog procesa, suradnju s roditeljima i vanjskim čimbenicima, stručno usavršavanje te pripremanje i obogaćivanje materijalnog okruženja.

STRUKTURA RADNIKA

RADNO MJESTO	STRUČNA SPREMA	BROJ DJELATNIKA	NAPOMENA
Ravnatelj	VSS	1	
Pedagog	VSS	1	
Psiholog	VSS	1	
Logoped	VSS	1	
Zdravstveni voditelj	VŠS	1	
Odgojitelj u primarnom programu	VSS/VŠS	8/9 *prema potrebi za aktualnu pedagošku godinu	*treći odgojitelji za rad s djecom s TUR-om na određeno r.v. odgojitelj pripravnik
Tajnik	VŠS	1	
Administrativno računovodstveni referent	SSS	1	
Domar/ložač/vozač	SSS	1	
Spremačica/pralja	NK	2	

3. Materijalni uvjeti rada

Županijski dječji vrtić Zvezdice djelovat će u objektu vrtića koji omogućava siguran i adekvatno opremljen unutarnji i vanjski prostor. Okruženje će zadovoljavati sve higijensko-tehničke zahtjeve i osnovna ekološka i estetska mjerila sukladno Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63/08 i 90/10).

Prostor će se u svim odgojno-obrazovnim skupinama organizirati prema centrima aktivnosti uz mnoštvo ponuđenih poticaja vodeći računa o angažiranju svih dječjih senzoričkih modaliteta. Tako strukturiran vrtić i svi njegovi prostori, omogućavat će djeci slobodno kretanje, komunikaciju i interakciju među skupinama te poticati i promovirati neovisnost i autonomiju učenja kod djece.

Aktivnosti u kojima sudjeluje jedna ili više skupina djece i koje zahtijevaju veći prostor (tjelesne aktivnosti, priredbe, predstave) organizirat će se u višenamjenskim prostorima.

Prostori u kojima će se odvijati odgojno-obrazovni rad s djecom te ostali poslovi važni za ostvarivanje odgojno-obrazovnog rada su: prostori za boravak djece, višenamjenski prostori, prostori za odgojno-obrazovne, zdravstvene i ostale djelatnike te gospodarski i vanjski prostori.

3.1. Prostorni uvjeti

U Županijskom dječjem vrtiću Zvezdice redoviti program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja provodit će se u objektu vrtića na lokaciji Rimska ulica 19, Sisak (u 4 odgojno-obrazovne skupine).

Sobe dnevnog boravka bit će namjenjene provođenju odgojno-obrazovnog rada s djecom, raznim aktivnostima, igri te jelu i odmoru.

S obzirom da prostor dnevnog boravka treba imati površinu od 3 m² po djetetu, a sukladno Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i naobrazbe, prostorne uvjete postići ćemo prilagođavanjem broja djece koja borave u sobi dnevnog boravka.

Svi prostori u kojima borave djeca i radnici Vrtića zadovoljavati će sve higijensko-tehničke zahtjeve za boravak djece - sve prostorije su suhe i prozračne s dovoljno dnevnog svjetla te s primjerenom rasvjetom. Prostori imaju mogućnost prirodnog prozračivanja, podovi prostorija u kojima borave djeca su sigurni i lako se čiste i dezinficiraju, kao i sanitarije.

Objekt Županijskog dječjeg vrtića Zvezdice: unutarnji prostor

soba dnevnog boravka 1 - 42,54m²

soba dnevnog boravka 2 - 42,56 m²

soba dnevnog boravka 3 - 45,22 m²

soba dnevnog boravka 4 - 48,42 m²

- sve sobe dnevnog boravka imaju sanitarni čvor za djecu od 6,62 m²
- svaka soba dnevnog boravka ima oko 31,5 m² terase
- višenamjenski zajednički prostor (skupna soba, aula) u vrtiću (moći će se koristiti kao dvorana) od 55,76 m²
- prostor za odlaganje opreme za tjelesno vježbanje i didaktiku nalazi se u skupnoj sobi i na terasi
- garderobe za djecu - nalaze se pored ulaza u sobe dnevnog boravka
- administrativni dio - ured ravnatelja na 1.katu, 12,42 m²
- soba za tehničko osoblje – (spremačice, domar) - garderoba na 1.katu površine 5,98 m²
- gospodarski prostori: pripremnica hrane u prizemlju 6,01m²
- engleski+stem kabinet na 1.katu, 17,23 m²
- glazbeni kabinet na 1.katu, 21,55 m²

ostali prostori:

trijem - 2,20 m²

vjetrombran - 4,01 m²

hodnik 1 - 41,51 m²

stubište 2 - 32,34 m²

hodnik 7 - 9,62 m²

hodnik 1 - 65,71 m²

stubište 2 - 39,61 m²

hodnik 6 - 12,28 m²

sanitarije prizemlje Ž - 2,74 m²

sanitarije prizemlje M - 3,14 m²

sanitarije kat Ž - 2,48 m²

sanitarije kat M - 3,75 m²

Objekt Županijskog dječjeg vrtića Zvezdice: vanjski prostor

vrtić ima otvorenu terasu u prizemlju površine 133,82 m² koja se proteže ispred soba dnevnog boravka u prizemlju i ispred skupne sobe, a koja će se koristiti i kao igralište i kao ograđeno dvorište)

- igralište kojim će se vrtić koristiti biti će opremljeno spravama za igranje primjerenim dobi djece
- travnata površina koja će se moći koristiti kao vrt i cvjetnjak te kao igralište bilo koje namjene
- vanjski prostor obuhvaća i prilazne putove

3.2. Osnovna oprema, didaktička sredstva i druga pomagala potrebna za provedbu Programa

Prostor kao „treći odgajatelj“ bit će organiziran i opremljen tako da djeci osigurava zadovoljavanje osnovnih potreba – osjećaja slobode, privrženosti, mogućnost ugodnih i abavnih kontakata s djecom i odraslima, mogućnost slobodnog isprobavanja, istraživanja, otkrivanja, eksperimentiranja te proširivanja spoznaja.

Oprema prostora dječjeg vrtića odgovarat će namjeni prostora. Oprema soba za dnevni boravak djece omogućit će realizaciju odgojno-obrazovnog rada s djecom, blagovanje i dnevni odmor. Oprema i namještaj Vrtića bit će funkcionalni, prenosivi, stabilni, od kvalitetnog materijala lakog za održavanje, postojanih boja, estetskog izgleda i primjerenog dječjoj dobi i omogućavati će lako kreiranje centara aktivnosti, po potrebi brzu i učinkovitu promjenu organizacije prostora te će biti prilagođeni djeci na način da zadovoljavaju njihovu potrebu za sigurnošću, ali i samostalnošću.

Za djecu s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama (djecu s teškoćama u razvoju, darovitu djecu te djecu sa zdravstvenim teškoćama) osiguravat će se odgovarajuća oprema.

Dijete rane i predškolske dobi velik dio svog života provodi u institucijskom okruženju zbog čega je izrazito važno kakvo je to okruženje. Prostor bogat materijalima pozivat će dijete na igru i aktivnost, pri čemu će se voditi računa o njihovoj raznovrsnosti, kvaliteti, lakoj dostupnosti i dovoljnoj količini.

Prostori svake odgojno-obrazovne skupine bit će strukturirani na način da omogućavaju i potiču zajedničku igru i aktivnost djece u većim ili manjim grupama, u paru ili individualnu igru i aktivnosti (osamljivanje djeteta). Bit će fizički ili smisleno međusobno odvojeni u manje prostorne cjeline – centre aktivnosti, te adekvatno opremljeni i formirani na način da su jasno prepoznatljivi. Prostorno okruženje vrtića pažljivo će se planirati kako bi djetetu bilo ugodno i što više nalikovalo obiteljskom te kako bi mu pružalo sigurnost, prepoznatljivost, dostupnost i zadovoljenje potreba, a poticalo samostalnost i sposobnost djeteta da se uključi ili inicira aktivnost te da se u njoj zadrži bez stalnog prisustva odgojitelja, kao i slobodno kretanje djece i izmjenu aktivnosti. Prostor će biti opremljen svrhovito i primjereno potrebama aktivnog i kompetentnog djeteta i u tom smjeru se planski i sustavno dopunjavati i oblikovati.

Najzastupljeniji centri su:

OBITELJSKO-DRAMSKI CENTAR

pruža uvjete za učenje socijalnih vještina, prijenos i obradu emocionalnih doživljaja, spoznajnih i socijalnih iskustava. Djeca uče izražavati emocije na socijalno prihvatljiv način te razvijaju samokontrolu i samostalnost.

CENTAR STOLNO-MANIPULATIVNIH IGARA I MATEMATIKE

obogaćen je materijalima i sredstvima uz pomoć kojih dijete uči uspoređivati, računati, kategorizirati, razvija pamćenje i okulomotornu koordinaciju te osjećaj za prostorne odnose, uči poštivati pravila, razvija strpljivost i intelektualne sposobnosti, jača samopouzdanje i neovisnost, potiče se na logičko rješavanje problema.

CENTAR POČETNOG ČITANJA I PISANJA

u kojem dijete putem igre razvija govor, usvaja jezik, bogati rječnik, spontano uči gramatiku, jezične i fonološke fraze, usvaja pojmove i dr.

CENTAR LIKOVNOG, GLAZBENOG I SCENSKOG IZRAŽAVANJA I STVARANJA

u kojem dijete ima priliku razvijati sva osjetilna područja, koristiti različite kanale komuniciranja svojih osjećaja te izražavanja i stvaranja.

CENTAR ISTRAŽIVANJA

Omogućuje djetetu stjecanje iskustava i spoznaja o svijetu koji ga okružuje, istraživanje, zaključivanje i rješavanje problema; ponuđeni su materijali koji djeci omogućuju istraživanje različitih pojava i svojstava materijala.

CENTAR GRAĐENJA

Didaktika, materijali i poticaji u centru građenja potiču djecu na stvaranje konstruiranjem, nadograđivanjem, spajanjem i povezivanjem, koristeći materijale djeca uče zajednički raditi i surađivati, planirati, rješavati probleme, vrednovati uspješnost. Jačaju samopouzdanje i pozitivnu sliku o sebi i razvijaju motoričke vještine te istražuju svojstva predmeta.

CENTAR ZA MOTORIČKE AKTIVNOSTI

Djeca zadovoljavaju potrebu za kretanjem i raznovrsnom stimulacijom. Aktivnosti u centru pridonose razvoju psihomotornih sposobnosti, osobito ravnoteži i koordinaciji u prirodnim oblicima kretanja te razvoju pozitivne slike o sebi.

CENTAR ZA OSAMLJIVANJE

Dijete ovdje može uzeti kratki odmor od aktivnosti, eventualne buke, smiriti se, maštati uz prijelazni objekt, slikovnicu ili igračku po izboru.

Povremeni centri organiziraju se prema trenutnim interesima djece (centar liječnika, ljekarne, trgovine, tržnice, frizera i sl.). Bogatstvo didaktičkog okruženja i materijalni uvjeti u kojima se ostvaruje odgojno-obrazovni rad moraju zadovoljiti raznovrsne mogućnosti djetetova istraživanja, učenja, izražavanja i stvaranja.

Osim navedenih materijala i opreme, centri će se kontinuirano obogaćivati i prilagođavati potrebama i interesima djece, kroz redovitu nabavu potrošnih materijala i neoblikovanog pedagoškog materijala, kao i nabavu drugih materijala i opreme po potrebi.

Zajednički prostori u objektima koristit će se kao dvorane i bit će opremljeni opremom za tjelesno vježbanje i sportske aktivnost. Vanjski prostori bit će opremljeni spravama za djecu (višenamjenske sprave, ljuljačke, klackalice, vrtuljci), pješčanicima, igračkama za igru na vanjskom prostoru, guralicama i vozilima, klupama za sjedenje, koševima za smeće, stolovima i stolicama za djecu, stolovima za istraživanje, suncobranima i tendama za zaštitu od sunca.

Organizacija prostornog i materijalnog konteksta je važan aspekt kulture odgojno-obrazovne ustanove. Prostorno-materijalno okruženje vrtića odražava i promovira vrijednosti na kojima se temelji Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

Poticajno socijalno okruženje vrtića temelji se na demokratskim osnovama, čime se uključuju svi sudionici odgojno-obrazovnog procesa. Takvim oblikom zajedničkog življenja gradit će se autonomija djece, odgojitelja i ostalih sudionika odgojno-obrazovnoga procesa, s krajnjim ciljem, a to je sretno, kompetentno i samopouzđano dijete, osposobljeno za preuzimanje inicijative, zauzimanje za sebe i odgovorno ponašanje prema sebi i drugima. Kvaliteta i intenzitet međusobnih odnosa djece i odraslih, kao i odraslih međusobno, predstavljaju nezaobilazne preduvjete kvalitete odgojno-obrazovnoga procesa pa će se suradnički i partnerski odnosi stvarati na svim socijalnim razinama vrtića.

4. Odgojno-obrazovni rad

Odgojno-obrazovni rad polazi od humanističko razvojnog pristupa, poštivanja dječjih prava te uvažavanja i zadovoljavanja potreba svakog djeteta. Ostvarivanje kvalitetnog odgojno-obrazovnog rada podrazumijeva stvaranje odgovarajućih organizacijskih uvjeta koji se temelje na suvremenom shvaćanju djeteta, odnosno shvaćanju djeteta kao cjelovitog bića, istraživača i aktivnog stvaratelja znanja, socijalnog subjekta sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom, aktivnog građanina zajednice te kao kreativnog bića sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima.

Vrtić podržava dijete kao cjelovito biće tako što djetetu u njegovom svakodnevnom življenju u vrtiću osigurava prilike ostvarivati raznovrsne interakcije s prostorom, materijalima, drugom djecom i odraslima, istodobno podupirući različite aspekte njegova cjelovitog razvoja. Tako je odgojno-obrazovni rad organiziran na način da se istodobno odvijaju različite aktivnosti djece, potiču samoinicirane i samoorganizirane aktivnosti djece, osiguravaju prilike djeci za slobodan izbor aktivnosti i da vlastite aktivnosti razvijaju u smjeru koji je za njih svrhovit, da se osnažuje znatiželja djece i poštuju njihovi interesi i potrebe te djecu potiče na samoprocjenu i preuzimanje odgovornosti za svoje izbore, postupke i ponašanje.

Odgojno-obrazovni rad Vrtića temeljen je na shvaćanju da je dijete istraživač i aktivni stvaratelj znanja pa se osiguravaju prilike za učenje kroz igru, aktivnosti, neposredno iskustvo te interakcije. Odgojitelji osiguravaju potporu djeci, potičući misaone kapacitete djece, istraživanje, otkrivanje, rješavanje problema i refleksiju o vlastitim iskustvima. Vrtić kroz svoj odgojno-obrazovni proces podržava dijete kao socijalni subjekt sa specifičnim potrebama, pravima, kulturom i drugim posebnostima, koji aktivno sudjeluje u njegovu oblikovanju.

U svom odgojno-obrazovnom radu Vrtić polazi od shvaćanja djeteta kao kreativnog bića sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima. Vrtić tako podupire dijete u njegovoj kreativnosti, inicijativi, uočavanju detalja, simboličkom izražavanju, korištenju različitih izražajnih medija, stvaralačkom izražavanju, čime se olakšava međusobno razumijevanje djece s drugom djecom i odgojiteljima, potiče razvoj novog znanja i razumijevanja te vodi k afirmaciji stvaralačkih potencijala djece.

Dijete će u vrtiću biti prepoznato kao aktivni građanin zajednice s vlastitim pravima koje je u stanju aktivno sudjelovati u oblikovanju života zajednice vrtića, zajedno sa svojom obitelji i širom zajednicom. Kroz svoj odgojno-obrazovni rad vrtić podržava razvoj samostalnog i kritičkog mišljenja djece i njihove društvene odgovornosti, inicijative i angažiranosti, uvažavanjem, uspostavljanjem kvalitetnih odnosa te osposobljavanjem za demokratski dijalog s ostalim sudionicima procesa.

Županijski dječji vrtić Zvezdice razvijat će svoj osobni kurikulum na kojem će se temeljiti i plan za pojedinu pedagošku godinu te kontinuirano evaluirati i razvijati odgojno-obrazovnu praksu, temeljenu na novim znanstvenim spoznajama i istraživanjima usmjerenima na dijete i njegove razvojne potrebe, mogućnosti, interese i prava. Planiranje i provedba odgojno-obrazovnog rada bit će usmjereni na promišljanje i osiguravanje dobrobiti za svako pojedino dijete te načine na koji se ona može ostvariti u kontekstu predškolske ustanove.

Kvalitetnom suradnjom odgojitelja međusobno te odgojitelja s drugim stručnim djelatnicima vrtića izravno se utječe na kvalitetu komunikacije i međusobnu suradnju djece koja je prijeko potrebna za stjecanje njihovih socijalnih, intelektualnih i drugih iskustava te izgrađivanje socijalnih kompetencija. Interakcija i suradnja djece različitih mogućnosti, sposobnosti kao i različite kronološke dobi sadrži visoki obrazovni potencijal zbog čega se posebno potiče i podržava.

Redoviti program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja uključuje: osobnu, emocionalnu i tjelesnu, obrazovnu i socijalnu dobrobit djeteta.

- ***Osobna, emocionalna i tjelesna dobrobit*** - subjektivan osjećaj; biti zdrav, zadovoljan, osjećati se dobro
- ***Obrazovna dobrobit*** - uspješno funkcioniranje i razvijanje osobnih potencijala – spoznajnih, umjetničkih, motoričkih...
- ***Socijalna dobrobit*** - uspješno socijalno funkcioniranje i razvijanje socijalnih kompetencija

4.1. Razvoj kompetencija

Načelo individualizacije u radu s djecom prepoznaje se u planiranju i realizaciji raznih aktivnosti prema izboru, interesu i aktualnim sposobnostima svakog djeteta. Poštuje se različitost individualnog razvojnog ritma djeteta i načina učenja. Vodi se računa o razvojnoj i dobnoj primjerenosti, naročito u pripremanju poticaja i strukturiranju prostora. Dijete se sagledava kao kreator aktivnosti složene, fleksibilne, dinamične i otvorene strukture. Aktivnosti se planiraju i provode njegujući individualni pristup djetetu, uvažavajući specifičnosti djetetova razvoja, potreba i interesa te prirode njegova učenja. Sa ciljem potpunog razumijevanja djeteta i uvida u njegove posebnosti, vrtić u procesu planiranja i provođenja rada s djecom vidi veliku ulogu roditelja kao primarnih odgojitelja svoje djece. Nude se materijali i aktivnosti koje odgovaraju njegovim potrebama, interesima i aktualnom razvojnem stupnju, u malim i velikim grupama i individualno te prilagođavaju komponente aktivnosti i težina zadatka, materijali i podrška odraslih, odnosno razne uloge odgojitelja.

Polazeći od važnosti uloge odgojitelja u cjelokupnom odgojno-obrazovnom procesu kao iznimno značajan faktor u njegovu unapređenju vrtić vidi razvoj profesionalnih kompetencija odgojitelja. Odgojitelji u suradnji s ravnateljicom i stručnim suradnicima timski kontinuirano promišljaju i planiraju različite aspekte odgojno-obrazovnog rada, timski razmatraju provedene aktivnosti i intervencije, dokumentiraju aktivnosti radi boljeg uvida u kvalitetu, stručno se usavršavaju unutar i izvan ustanove, uz korištenje stručne literature, primjenjuju nove spoznaje u praksi, a sve sa ciljem planiranja daljnjih kvalitetnih postupaka usmjerenih na dijete.

S ciljem razvoja dječjih kompetencija, odgojitelji će provoditi aktivnosti za djecu od navršenih tri godine do polaska u školu u skladu s dobi vodeći se prije svega mišlju da se djeca iste kronološke dobi razlikuju, pa tako i njegovim individualnim mogućnostima, sposobnostima, znanjima, vještinama, interesima, potrebama prema sljedećim područjima razvoja.

Redoviti program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja potiče i osnažuje razvoj temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje. Kompetencije djece su razvojne pa se njihov razvoj potiče i prati kontinuirano, a ne jednokratno ili povremeno. Djeca jednake kronološke dobi mogu se u velikoj mjeri razlikovati po svojim razvojnim mogućnostima i kompetencijama. Zato se kompetencije potiču i promatraju u kontekstu razvojnih mogućnosti svakog djeteta posebno, a ne samo njegove kronološke dobi. Posebna pažnja posvećuje se kompetencijama koje su u podlozi razvoja svih ostalih kompetencija, a to su razvoj samopoštovanja, samopouzdanja i

pozitivne slike o sebi. Obzirom da niti jedna kompetencija nije važnija od ostalih, ne bi ih trebalo poticati i razvijati zasebno. Djeci ranog i predškolskog uzrasta potrebno je nuditi takve aktivnosti koje će povezivati sadržaje različitih kompetencijskih područja kako bi djeca razvijala i usvajala znanja, vještine i stavove koji su opće primjenjivi i međusobno integrirani u skladu s dobi djeteta. Stoga, kada govorimo o stjecanju očekivanih znanja, vještina i stavova pojedinih područja kompetencija možemo govoriti o procesu koji započinje u jaslicama (usvajanje temeljnih znanja, jednostavnih vještina i bazičnih stavova) te se odvija do polaska djeteta u školu kada dijete počinje koristiti složenije misaone procese i vještine.

1. Komunikacija na materinjem jeziku

Komunikacija na materinjem jeziku je sposobnost izražavanja i interpretacije mišljenja, osjećaja i činjenica u usmenom, a kasnije i u pisanom obliku (slušanje, govorenje, čitanje i pisanje) te sposobnost odgovarajuće jezične interakcije u društvenom i kulturalnom kontekstu - u odgojno-obrazovnoj ustanovi, u obitelji te u zajednici. Komunikacija na materinjem jeziku uključuje i razvoj svijesti djeteta o utjecaju jezika na druge i potrebi uporabe jezika na pozitivan i društveno odgovoran način. Ova kompetencija razvija se u takvoj organizaciji odgojno-obrazovnoga procesa vrtića koja se oslanja na stvaranje poticajnoga jezičnog okruženja te poticanje djece na raznolike socijalne interakcije s drugom djecom i odraslima.

2. Komunikacija na stranim jezicima

Dijete rane i predškolske dobi strani jezik uči u poticajnome jezičnom kontekstu, u igri i drugim aktivnostima. Za to je primjeren situacijski pristup učenju, koji djetetu omogućuje upoznavanje, razumijevanje i smisleno korištenje stranoga jezika u nizu različitih aktivnosti i situacija. Poučavanje stranoga jezika ne provodi se posebno oblikovanim metodičkim postupcima, nego je strani jezik utkan u svakodnevne odgojno-obrazovne aktivnosti vrtića.

3. Matematička kompetencija

Matematička kompetencija razvija se poticanjem djeteta na razvijanje i primjenu matematičkoga mišljenja u rješavanju problema, u različitim aktivnostima i svakodnevnim situacijama. Prirodoslovna kompetencija razvija se poticanjem djeteta na postavljanja pitanja, istraživanje, otkrivanje i zaključivanje o zakonitostima u svijetu prirode te primjenu prirodoslovnoga znanja u svakodnevnom životu. Ove kompetencije također uključuju i

razumijevanje promjena uzrokovanih ljudskom djelatnošću te odgovornosti pojedinca za njih, kao i očuvanje prirode i njezinih resursa. Ove kompetencije razvijaju se u takvoj organizaciji odgojno-obrazovnoga procesa vrtića koja se oslanja na stvaranje poticajnoga matematičkog i prirodoslovnog okruženja, osnaživanje samoiniciranih i samoorganiziranih aktivnosti djece te osiguranje primjerene potpore odgojitelja u zoni sljedećeg razvoja djece.

4. Digitalna kompetencija

U ranoj i predškolskoj dobi digitalna kompetencija razvija se upoznavanjem djeteta s informacijsko-komunikacijskom tehnologijom i mogućnostima njezine uporabe u različitim aktivnostima. Ona je u vrtiću važan resurs učenja djeteta, alatka dokumentiranja odgojno-obrazovnih aktivnosti i pomoć u osposobljavanju djeteta za samoevaluaciju vlastitih aktivnosti i procesa učenja. Ova kompetencija razvija se u takvoj organizaciji odgojno-obrazovnoga procesa vrtića u kojoj je i djeci, a ne samo odraslima, omogućena sigurna i kritička upotreba elektronskih medija u aktivnostima planiranja, realizacije i evaluacije odgojno- obrazovnoga procesa.

5. Učiti kako učiti

Učiti kako učiti kompetencija razvija se osposobljavanjem djeteta za osvještavanje procesa vlastitog učenja te uključivanjem djeteta u planiranje i organiziranje tog procesa. Ona zahtijeva preusmjeravanje pozornosti odgojitelja sa sadržaja poučavanja na procese učenja djeteta te poticanje na stvaranje strategije vlastitog učenja. Ova kompetencija razvija se u organizaciji odgojno-obrazovnoga procesa vrtića koja je usmjerena osnaživanju metakognitivnih sposobnosti djece te poticanju njihova samomotiviranog i samoregulirajućeg učenja.

6. Socijalna i građanska kompetencija

Socijalna i građanska kompetencija razvijaju se poticanjem djeteta na odgovorno ponašanje, pozitivan i tolerantan odnos prema drugima, međuljudsku i međukulturnu suradnju, uzajamno pomaganje i prihvaćanje različitosti; samopoštovanje i poštovanje drugih te osposobljavanje za učinkovito sudjelovanje u razvoju demokratskih odnosa u vrtiću, zajednici i društvu na načelima pravednosti i mirotvorstva. Ove kompetencije razvijaju se u organizaciji odgojno-obrazovnoga procesa vrtića koja se oslanja na stvaranje poticajnoga socijalnog okruženja, poticanje djece na iznošenje i argumentiranje svojih stajališta te uključivanje djece u donošenje odluka koje se odnose na njihovo življenje u vrtiću.

7. Inicijativnost i poduzetnost

Inicijativnost i poduzetnost odnose se na sposobnost djeteta da vlastite ideje iznosi i ostvaruje u različitim aktivnostima i projektima. One uključuju stvaralaštvo, inovativnost i spremnost djeteta na preuzimanje rizika, samoiniciranje i samoorganiziranje vlastitih aktivnosti te planiranje i vođenje vlastitih aktivnosti i projekata. Temelj su za stjecanja različitog znanja, vještina i sposobnosti djeteta te razvoj njegova samopouzdanja i samopoštovanja. Ove kompetencije razvijaju se u organizaciji odgojno-obrazovnog procesa vrtića koja se oslanja na poticanje samoiniciranih i samoorganiziranih aktivnosti djece te osiguranje primjerene potpore djetetu da svoje ideje i zamisli propituje, isprobava i samoevaluira.

8. Kulturna svijest i izražavanje

Kulturna svijest i izražavanje razvijaju se poticanjem stvaralačkog izražavanja ideja, iskustva i emocija djeteta u nizu umjetničkih područja koja uključuju glazbu, ples, kazališnu, književnu i vizualnu umjetnost. Kulturna svijest i izražavanje svijesti djeteta o lokalnoj, nacionalnoj i europskoj kulturnoj baštini i njihovu mjestu u svijetu. Također je važno osposobljavati dijete za razumijevanje kulturne i jezične raznolikosti Europe i svijeta te razvijati svijest djeteta o važnosti estetskih čimbenika u vrtićkim aktivnostima i svakidašnjem životu. Za razvoj ove kompetencije potrebno je u vrtiću osigurati okruženje koje zadovoljava visoke estetske standarde i u kojemu se djeca potiču na različite oblike stvaralačke prerade svojih doživljaja i iskustava, u nizu umjetničkih područja i izražajnih medija.

9. Motoričke kompetencije

Poticanje motoričkog razvoja ima veliko značenje za djetetovu dobrobit, zadovoljavanje njegovih potreba i ostvarivanje interesa. Kroz motorički razvoj ono stječe kontrolu nad svojim tijelom i to upotrebljava kao sredstvo kojim djeluje na okolinu i organizira ju. Primjerenim sadržajima i poticajnim materijalnim okruženjem, osiguravaju se uvjeti za pravilan rast i razvoj djeteta, osobito razvoj motoričkih sposobnosti i utjecaj na osobnu, emocionalnu i tjelesnu dobrobit. U razvoju motoričkih kompetencija djeteta igra predstavlja osnovni oblik učenja, a ozračje u kojem se provodi treba biti ugodno i poticajno za sve sudionike.

4.2. Stručno pedagoško promišljanje odgojno-obrazovnog procesa

Humanistička i razvojno-primjerena orijentacija kurikulumu usmjerena je na razvoj prirodnog potencijala svakog pojedinog djeteta te na poštovanje njegovih interesa, potreba i prava. Ostvarivanje kvalitetnog kurikulumu koji njeguje suvremeno shvaćanje djeteta kao cjelovitog bića, istraživača i aktivnog stvaratelja znanja pretpostavlja stručni pedagoški pristup u promišljanju odgojno-obrazovnog procesa.

Cjelovit, planski i sustavan pristup djetetovom razvoju

Procjenjivanje ishoda učenja programa povezano je sa sljedećim čimbenicima:

- vremenska dimenzija - uključivanje djeteta u program od najranije dobi
- intenzitet- učestalost provođenja u pozitivnoj je korelaciji s učinkovitošću
- usmjerenost - programi su izravno namijenjeni djeci
- individualne razlike djeteta - uvažavanje posebnosti svakog djeteta
- okolina- podrška obitelji, zajednice i okruženja u provedbi programa.

Razvojne zadaće planiraju se na temelju poznavanja psiho-fizičkih osobina konkretnog djeteta i suvremenih teorija o djetetu i djetinjstvu. Njihova konkretizacija proizlazi iz djetetovih aktualnih potreba i očekivanog sljedećeg razvoja djeteta. Budući da su dječje učenje i razvoj integrirani. tj. sva razvojna područja se razvijaju paralelno i u međusobnoj su povezanosti, razvojne zadaće se planiraju u odnosu na uzrast djeca (jaslički uzrast, odnosno vrtićki) kroz sva razvojna područja (socio-emocionalni razvoj, spoznajni razvoj, tjelesni i psihomotorni razvoj, razvoj komunikacije, izražavanja i stvaranja) i u svakom planu, neovisno na koji se period plan odnosi (dnevni, tjedni, mjesečni, dvomjesečni, tromjesečni).

Sadržaji i aktivnosti za poticanje razvojnih zadaća nisu strogo propisani i nije ih moguće unaprijed precizno odrediti, budući se suvremeni pristup planiranju sadržaja temelji na interesima djece, integriranom i situacijskom učenju, učenju igrom (spontanoj djetetovoj aktivnosti). Dijete, sukladno svojim interesima, potrebama i mogućnostima slobodno bira sadržaje i partnere te istražuje i uči na način na koji je njemu svrhovit. Odabrani sadržaji i aktivnosti će stoga biti usklađeni s djetetovim dnevnim ritmom te prirodnim i društvenim uvjetima djetetove okoline. a odgojitelj u konkretnoj realizaciji ima mogućnost nadogradnje i restrukturiranja ovisno o aktualnim potrebama i interesima djece u skupini.

Planirani sadržaji i aktivnosti provodit će se kroz osmišljene različite vrste djelatnosti: životno-praktične i radne, raznovrsne igre, društvene i društveno-zabavne, umjetničke, raznovrsnog izražavanja i stvaranja istraživačko-spoznajne i specifične aktivnosti s kretanjem.

Sljedeće zadaće su definirane prema razvojnim karakteristikama djece vrtićkog uzrasta (s obzirom da vrtić neće imati jasličke skupine) i prema područjima razvoja, a provode se prema načelu cjelovitosti i integracije:

VRTIČKI UZRAST DJECE (3-6 godina)

Tjelesni i psihomotorni razvoj:

- poticanje razvoja motoričkih sposobnosti djeteta putem prirodnih oblika kretanja, uz progresivno sve veću kompleksnost istih
- poticanje razvoja psihomotornih vještina, ravnoteže i okulomotorne koordinacije
- poticanje spretnosti prstiju i šake, fine motorike i grafomotorike
- poticanje djeteta sve većoj samostalnosti i odgovornosti o brizi za sebe
- poticanje svijesti o zdravom življenju

Socio-emocionalni razvoj i razvoj ličnosti:

- poticanje emocionalne pismenosti (prepoznavanje i imenovanje svojih i tuđih emocija, razvoj empatije, povezivanje emocija s mogućnošću usmjerenog ponašanja)
- razvijanje pozitivne slike o sebi, samopouzdanje u vlastite sposobnosti
- poticati sposobnosti rješavanja vršnjačkih sukoba
- poticanje djeteta na vlastito samoodređenje
- poticanje socijalnih kompetencija kroz stvaranje okruženja koje omogućuje suradničke odnose

Spoznajni razvoj:

- poticanje istraživanja okoline kroz sva osjetila i integraciju osjetila
- poticanje pronalaženja odgovora i rješenja kroz testiranje hipoteza i provedbu pokusa
- razvijanje sposobnosti opažanja okoline svim osjetilima

- razvijanje svijesti o različitosti iskustva i spoznaja kod ljudi
- razvijanje svijesti o mogućnosti zadržavanja i usmjeravanja pažnje
- razvijanje sposobnosti uočavanja uzročno-posljedičnih veza i odnosa
- razvijanje svijesti o osobnoj društvenoj odgovornosti prema okolini

Razvoj govora, komunikacije, izražavanja i stvaralaštva:

- poticanje govora kroz komunikaciju u različitim situacijama i s različitim osobama
- razvijanje sposobnosti verbalne komunikacije i poticanje na opisivanje doživljaja
- poticanje pravilnog izgovora glasova
- razvijanje i obogaćivanje rječnika kod djece
- poticanje jezičnog izražavanja rečenicama uredne gramatike i strukture
- poticanje djece na prepričavanje priča i dramsko scensko izražavanje
- poticanje razvoja predvještina čitanja i pisanja sukladno dobi
- poticanje interesa za slikovnice te razvijanje pozitivnog odnosa prema knjizi i pisanoj riječi
- poticanje slušanja glazbe te izražavanje ritma pokretima tijela – plesom, poticanje dramskog i scenskog izražavanja djeteta

4.3. Obogaćivanje redovitog programa

Županijski dječji vrtić Zvezdice, s ciljem unapređivanja odgojno-obrazovnog rada, podizanja kvalitete i unošenja raznovrsnosti u život djeteta, redoviti program obogaćivat će i praćenjem događanja i sudjelovanjem u događanjima u neposrednoj okolini, prirodi i društvu.

Tako se obilježavanjem značajnih blagdana i aktualnih događanja u lokalnoj zajednici, obilježavanjem rođendana djece, suradnjama s lokalnim obrtnicima i ustanovama, organizacijom kreativnih radionica, svečanih priredbi i brojnih drugih događanja uz sudjelovanje roditelja, kod djeteta potiče razumijevanje ritma godine, međusobne ovisnosti prirode i čovjeka, obilježja, kulturne baštine i tradicije lokalne sredine te funkciniranje društva u cjelini. Za svaku pedagošku godinu donosit će se plan važnih događanja, a uobičajeno se obilježavaju:

- Hrvatski olimpijski dan
- Prvi dan jeseni
- Dan čistih planina
- Mjesec zaštite djece u prometu
- Dan hrvatske policije
- Međunarodni dan mira
- Dan vrtića
- Dječji tjedan
- Međunarodni dan zaštite životinja
- Dan zahvale za plodove zemlje – Dan kruha
- Svjetski dan štednje
- Mjesec hrvatske knjige
- Dan mrtvih
- Prvi dan zime
- Mjesec svetkovanja i darivanja
- Božićni i novogodišnji blagdani
- Međunarodni dan osoba s invaliditetom
- Valentinovo
- Karnevalski dani
- Dan očeva

- Prvi dan proljeća
- Dan zaštite voda
- Svjetski meteorološki dan
- Uskrs
- Međunarodni dan zdravlja
- Dan planete Zemlje
- Dan hrvatskih vatrogasaca
- Majčin dan
- Dan Grada
- Dan Županije
- Međunarodni dan obitelji
- Svjetski dan športa
- Dan državnosti

Djeci se osiguravaju nova iskustva odlaskom na jednodnevne i višednevne izlete (zimovanja i ljetovanja), a redovito će se organizirati i škola plivanja i klizanja. Gostujućim kazališnim predstavama, odlascima na predstave, projekcije filmova, koncerte, izložbe, djecu se uvodi u kulturni život njihove lokalne sredine. Stručne suradnice u skladu sa svojim područjem rada provodit će aktivnosti za djecu u suradnji s odgojiteljima.

Također, provodit će se i suradnja s vanjskim ustanovama i društvenim čimbenicima iz neposrednog vrtićkog okruženja, a takav oblik rada, uz obogaćivanje sadržaja programa, doprinosi povezivanju vrtića i okruženja, što je dodatna podrška cjelokupnoj realizaciji programa.

4.4. Dokumentacija dječjeg vrtića

Stručna dokumentaciju dječjeg vrtića propisana je Pravilnikom o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (NN 83/01)

Dokumenti kojima je uređeno unutarnje ustrojstvo ustanove:

1. Statut
2. Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu
3. Pravilnik o radu Dječjeg vrtića
4. Pravilnik o upisu djece u Dječji vrtić
5. Drugi opći akti ustanove

Pedagoška dokumentacija i obvezna dokumentacija odgojne skupine:

1. Matična knjiga
2. Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine
3. Imenik djece
4. Ljetopis dječjeg vrtića
5. Kurikulum dječjeg vrtića
6. Godišnji plan i program rada dječjeg vrtića
7. Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada
8. Program stručnog usavršavanja
9. Dosje djeteta s posebnim potrebama
10. Knjiga zapisnika (sastanci Odgojiteljskog vijeća, internih stručnih aktiva, struč. tima)
11. Evidencija prisutnosti djece

Zdravstvena dokumentacija:

1. Zdravstveni kartoni djece
2. Evidencija bolesti i cijepljenosti djece
3. Antropometrijska mjerenja
4. Evidencija ozljeda

4.5. Oblici dokumentiranja programa

Dokumentiranje aktivnosti osigurava bolje razumijevanje djetetovih potreba, razvoja, interesa, procesa učenja, mogućnosti, postignuća i kompetencija, a time i adekvatnu podršku procesa odgoja i učenja. Uz sve to omogućuje bolje razumijevanje različitih segmenata odgojno-obrazovnog rada te osigurava uvid u primjerenost i funkcionalnost materijalno-organizacijskog i socijalnog konteksta vrtića, a roditeljima i široj zajednici pruža uvid u odgojno-obrazovni proces. Aktivnosti djece se dokumentiraju različitim metodama prikupljanja podataka:

- individualni portfolio
- dječji radovi (individualni i zajednički)
- samorefleksije djece
- narativni oblici
- opservacije postignuća djece

Dokumentiranje aktivnosti odgojitelja:

- individualni i grupni portfolio
- samorefleksije i zajedničke refleksije odgojitelja i drugih stručnih djelatnika u vrtiću

4.6. Program predškole

Odgojno-obrazovni rad s djecom u godini prije polaska u školu planira se i oblikuje cjelovito. Planiranje se temelji na interesima djece i njihovim individualnim i razvojnim mogućnostima. Cilj je ostvarivanje individualiziranoga i fleksibilnoga odgojno-obrazovnog pristupa kojim se omogućava zadovoljenje različitih potreba djece (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih...) te osiguravanje prijelaza u zonu sljedećega razvoja.

Program predškole u Županijskom dječjem vrtiću Zvezdice provodit će se u sklopu redovitog programa, kontinuirano tijekom cijelog dana.

Program će se provoditi od 1. listopada do 31. svibnja za djecu školske obveznike u trajanju od minimalno 250 sati godišnje. Program provode odgojitelji skupina koje pohađaju djeca školski obveznici. Programom će biti obuhvaćena djeca školski obveznici.

Program Predškole temeljit će se na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u skladu s kojim je bitna zadaća kod djece poticati i osnaživati razvoj osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje:

1. Komunikacija na materinjem jeziku
2. Komunikacija na stranim jezicima
3. Matematička kompetencija i osnove kompetencije u prirodoslovlju
4. Digitalna kompetencija
5. Učiti kako učiti
6. Socijalna i građanska kompetencija
7. Inicijativnost i poduzetnost
8. Kulturna svijest i izražavanje

Zadace u odnosu na dijete:

Osigurati maksimalno sigurno i poticajno okruženje za:

- Razvoj samopoštovanja, samopouzdanja, pozitivne slike o sebi kod djeteta
- Osvještavanje procesa vlastitog učenja kod djeteta te uključivanje djeteta u planiranje i organiziranje tog procesa
- Spontano bogaćenje rječnika, kvalitetno izražavanje i razvoj razumijevanja, slušanja, govora i jezika, odnosno razvijanje predčitačkih i grafomotoričkih vještina
- Razvijanje i primjena matematičkog mišljenja u rješavanju problema, u različitim aktivnostima i svakodnevnim situacijama, uočavanje odnosa među predmetima i pojavama, otkrivanje i zaključivanje o zakonitostima u svijetu prirode te primjenu prirodoslovnog znanja u svakidašnjem životu.
- Poticanje djece na iznošenje i ostvarivanje vlastitih interesa i ideja, razvoj kritičkog mišljenja te samoiniciranje i samoorganiziranje vlastitih aktivnosti te planiranje i vođenje vlastitih aktivnosti i projekata
- Razvoj sposobnosti djece za aktivno sudjelovanje u društvenim i kulturnim događajima
- Razvoj sposobnosti djece za komunikaciju u multikulturalnoj i višejezičnoj zajednici
- poticanje kreativnog izražavanja ideja, iskustava i osjećaja djece kroz umjetnička područja
- poticanje djece na poštivanje i njegovanje vlastite kulturne i povijesne baštine te razumijevanje kulture drugih
- razvoj socijalnih i građanskih kompetencija djece.

Rad s djecom:

- Intenzivno poticanje razvoja kompetencija za cjeloživotno učenje, odnosno vještina, znanja i sposobnosti na svim razvojnim područjima - odgojitelji
- Individualni i/ili grupni rad s djecom s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju - psiholog
- Povođenje testiranja spremnosti za školu – psiholog

Rad s roditeljima:

- Održavanje informativnog roditeljskog sastanka s ciljevima upoznavanja roditelja te prezentacije programa i načina njegove realizacije - odgojitelji na prvom roditeljskom sastanku
- Održavanje komunikacijskih roditeljskih sastanaka na temu spremnosti djeteta za polazak u školu - odgojitelji, psiholog, pedagog
- Održavanje individualnih razgovora s roditeljima o zrelosti djeteta za školu - odgojitelj i/ili stručni suradnici psiholog, pedagog
- Održavanje individualnih razgovora s roditeljima djece s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju o radu kod kuće – psiholog, pedagog

Rad odgojitelja i stručnih suradnika:

- Utvrđivanje razvojnog statusa djece
- Praćenje i evaluacija odgojno-obrazovnog procesa te redovita izmjena informacija prilikom planiranja odgojno-obrazovnog procesa
- Organiziranje i sudjelovanje u edukacijama s ciljem povećanja stručnih kompetencija
- Priprema i održavanje stručnih aktivna sa stručnim temama
- Priprema materijala i aktivnosti - odgojitelji, psiholog, pedagog
- Savjetodavni rad u vezi zrelosti za školu
- Ostvarivanje različitih oblika suradnje s osnovnom školom

4.7. Inkluzija djece rane i predškolske dobi s posebnim potrebama

Djeca s posebnim potrebama su djeca koja u pojedinim aspektima ili u razvoju u cjelini pokazuju privremene ili trajne neravnoteže koje se različito manifestiraju. To su ona djeca koja trebaju veću pozornost ili brigu u osiguravanju uvjeta za zadovoljenje njihovih potreba, kako osnovnih životnih, tako i psihološko-razvojnih i odgojno-obrazovnih. Vrtić integrira djecu s posebnim potrebama ovisno o vrsti posebne potrebe, mogućnosti prilagodbe programa djetetovim potrebama i osiguravanja adekvatnih uvjeta za dijete i drugu djecu.

Vrtić poseban naglasak stavlja na važnost ranog prepoznavanja posebnih potreba djece i interveniranja u skladu s njima. Članovi stručnog tima u skladu sa svojim područjem djelovanja provode rano otkrivanje djece s posebnim potrebama kroz procjene tijekom inicijalnog razgovora, prikupljanje medicinske dokumentacije i informacija od roditelja, a po uključivanju djeteta u skupinu, opažanjem i individualnim procjenama u suradnji s odgojiteljima. Objedinjavanjem informacija definiraju se oblici intervencija za pojedinu djecu:

- razvojno praćenje djeteta,
- prilagodba aktivnosti i prostorno-materijalnog konteksta potrebama i mogućnostima djeteta,
- izrada i provedba individualiziranih odgojno-obrazovnih programa za dijete,
- dodatno educiranje odgojitelja,
- savjetodavni rad i edukacija roditelja,
- upućivanje u vanjsku ustanovu radi dodatne specijalističke procjene i tretmana.

Cilj je Vrtića ostvariti kontinuirano razvojno praćenje te djece od strane stručnog tima i odgojitelja kako bi se adekvatno odgovorilo na njihove različite posebne potrebe, po potrebi učinile prilagodbe odgojno-obrazovnog rada njihovim posebnim potrebama i postavile specifične razvojne zadaće, intenzivirala suradnja s roditeljima i podrška u kvalitetnijem rastu i razvoju djeteta te po potrebi učinilo upućivanje u vanjske ustanove.

Vrtić će poduzimati odgovarajuće mjere za što kvalitetnije uključivanje djece s posebnim potrebama u odgojno-obrazovni proces, prilagodbom načina rada i prostorno-materijale okoline. Stručni tim i odgojitelji osiguravat će prilagodbu uvjeta i odgojno-obrazovnog programa u skladu s individualnim posebnim potrebama djece surađujući kroz razmjenu informacija putem konzultacija, stručnih aktiva, planiranja, izradu i provedbu individualiziranih odgojno-obrazovnih

programa te kroz individualne razgovore s roditeljima djece. Stručni tim vrtića osnaživat će kompetencije odgojitelja u ovom području. S obzirom na važnost uloge odgojitelja u procesu inkluzije, kontinuirano će se osnaživati njihove kompetencije i samopouzdanje u radu s posebnim potrebama. Njihov konstantan pristup djetetu pruža pravilan oblik podrške u svakoj situaciji kako bi se iskoristili svi djetetovi razvojni potencijali.

U svrhu adekvatnog odgovaranja na posebne potrebe djece, a ovisno o vrsti potreba, Vrtić planira suradnju s vanjskim ustanovama, najčešće u vidu razmjene informacija, dodatne specijalističke obrade i dijagnostike te tretmana djece s posebnim potrebama.

4.7.1. Odgojno-obrazovni rad s djecom s teškoćama u razvoju

Vrtić ima za cilj svoj djeci, pa tako i djeci s teškoćama u razvoju osigurati kvalitetan odgojno-obrazovni program prilagođen njihovim posebnim i individualnim potrebama. To po Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i naobrazbe zahtijeva i smanjivanje broja djece u skupinama koje uključuju djecu s teškoćama u razvoju kao i podršku trećih odgojitelja, pomoćnika za djecu s teškoćama ili komunikacijskih posrednika te će vrtić u suradnji s osnivačem kontinuirano raditi na ostvarivanju takvih uvjeta.

Tijekom pripreme za nadolazeću pedagošku godinu i postupka upisa nove djece u redoviti program ravnateljica, zdravstvena voditeljica i stručne suradnice planiraju potrebni broj trećih odgojitelja i/ili pomagača i/ili komunikacijskih posrednika te pravovremeno s osnivačem komuniciraju potrebe. Po suglasnosti osnivača provode se postupci zapošljavanja podrške za period pedagoške godine. Stručne suradnice treće odgojitelje i/ili pomagače uvode u njihov plan i program rada u skladu s teškoćama djeteta s kojim će raditi te im pružaju kontinuiranu podršku u cijelom procesu. Redovitim i kontinuiranim radom s trećim odgojiteljima i/ili pomagačima osigurava se kvaliteta inkluzije djece s teškoćama u razvoju.

4.7.2. Odgojno-obrazovni rad s potencijalno darovitom djecom

Darovitost djeteta znači trajniju posebnu potrebu, a kao i sve trajne posebne potrebe zahtjeva određeni stručni pristup, odnosno, uz odgojitelja, i angažiranost drugih vrsta stručnjaka. Odgojitelji kao darovitu izdvajaju djecu koja mnoge stvari rade prije, brže, uspješnije i drukčije od svojih vršnjaka te onu koja u tome imaju bolja i viša postignuća. Zato se darovitim djetetom predškolske dobi smatra ono koje u aktivnostima dosljedno postiže značajno bolja postignuća od svojih vršnjaka. Osnovu tih iznimnih postignuća čini specifičan način intelektualnog funkcioniranja. Darovito dijete često iskazuje kreativnost i neke specifične interese, zbog kojih ovladava i većom količinom znanja i vještina. Kreativnost kao značajnu sastavnicu darovitosti kod djece se prepoznaje po njihovim neuobičajenim pitanjima, originalnim izjavama, neiscrpoj maštovitosti, smislu za improvizacijom i neobičnim rješenjima problema te hrabrosti da iskažu svoje ideje.

Rana iskustva djece imaju trajne učinke na njihov dugoročni razvoj, pa je od velike važnosti da ona budu kvalitetno prilagođena njihovim potrebama. Za uspješno ostvarenje djetetovih potencijala važno je rano uočavanje znakova u ponašanju koji ukazuju na potencijalnu darovitost i kreativnost te adekvatno poticanje razvoja i prihvatanje djeteta sa svim njegovim osobinama. Rad s potencijalno darovitom djecom predškolske dobi u vrtiću temelji se na individualiziranom i diferenciranom pristupu, kojim se osigurava ono što najbolje odgovara trenutnom razvojnom statusu djeteta, njegovim mogućnostima, interesima i potrebama.

U kontekstu rada usmjerenog na prilagodbu programa potrebama potencijalno darovite djece pedagog i psiholog surađuju s odgojiteljima sudjelovanjem u kreiranju i praćenju odgojno-obrazovnog rada, stvaranju primjereno poticajnog prostorno-materijalnog okruženja u matičnim odgojnim skupinama iz kojih dolaze potencijalno darovita djeca te postavljanju razvojnih zadataka za potencijalnu darovitu djecu u skladu s njihovim potrebama, mogućnostima i interesima te na pripremi i provedbi individualiziranih odgojno-obrazovnih programa djece. Upoznaju roditelje s uočenim sposobnostima djeteta, savjetuju im kako da i izvan vrtića pruže odgovarajuću podršku razvoju svoga darovitog djeteta te daju podršku u odgoju potencijalno darovitog djeteta.

5. Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece

Skrb za zdravlje i tjelesni razvoj djeteta realizira se u okviru Godišnjeg plana i programa rada Vrtića, a u skladu s Programom zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima te obuhvaća sljedeće segmente rada:

inicijalni razgovori:

- inicijalni razgovori s roditeljima novoprimljene djece s ciljem prikupljanja relevantnih podataka o potrebama i navikama djece, identifikacija djece s posebnim zdravstvenim potrebama,
- prenošenje informacija o djeci i njihovim potrebama,
- prilagođavanje prostora, materijalnih uvjeta i dnevnog ritma aktivnosti navikama i potrebama djeteta uvažavajući posebnosti pojedinog djeteta.

skrb za psihofizički rast i razvoj djece:

- praćenje razvojnog statusa djece (zdravstvenog, psihološkog, govorno-jezičnog),
- identificiranje osobitosti psihofizičkog rasta i razvoja,
- poticanje i podržavanje optimalnog funkcioniranja djeteta uvažavajući njegove potrebe i osobitosti,
- interveniranje i djelovanje na djetetov razvoj s ciljem poticanja opće dobrobiti zdravlja djeteta, identifikacija trajnih, prolaznih i potencijalnih posebnih potreba (djeca s teškoćama u razvoju i nadarena djeca), timska obrada i praćenje, primjena dostupnih metoda iznalaženje načina za prevladavanje teškoća i uspostavljanje ravnoteže između djetetovih mogućnosti, razvojnih potreba i očekivanja okoline,

briga o prehrani:

- planiranje jelovnika sukladno: dnevnim potrebama djece godišnjem dobu, navikama, posebnim potrebama,
- izrada jelovnika prema prehrambenim standardima za planiranje prehrane djece u dječjim vrtićima,

- planiranje jelovnika s obzirom na zdravstvene poteškoće i vjerska uvjerenja te primjena po individualnom planu prehrane,
- briga o kvaliteti namirnica i načinu pripreme pridržavajući se HACCP sustava kontrole.

dnevni ritam:

- prilagodba dnevnog ritma prehrane, aktivnosti u skupini i boravka na zraku u odnosu na uzrast djece i posebne potrebe (navike iz obiteljskog života, alergijska stanja, sportsko-rekreativni programi, izleti),
- prilagodba planova odgojno-obrazovnog rada iskazanim potrebama,
- ustrojstvo rada u odgojnoj skupini, na poslovima pripreme hrane i održavanja čistoće, boravak na zraku - svakodnevno planiranje boravka i aktivnosti na zraku.

sanitarno-higijenski nadzor:

- svakodnevno održavanje higijensko-zdravstvenih uvjeta u objektu i oko njega,
- zakonski propisani nadzor nad ispravnosti hrane, vode, opreme i prostora,
- nadzor nad pobolom djece, nadzor nad procijepljenosti djece, praćenje epidemiološke situacije,
- pregledi zaposlenika za zdravstveni nadzor - sanitarnu iskaznicu,
- utvrđivanje zdravstvene sposobnosti radnika,
- primjena Pravilnika o zaštiti na računalu u svim segmentima odgojno-obrazovnog rada.

6. Naobrazba i usavršavanje odgojnih djelatnika

Ciljevi i zadaće izobrazbe i stručnog usavršavanja odgojnih djelatnika su:

- povećanje senzibilizacije za određena područja i probleme odgojno-obrazovnog rada,
- povećanje razine stručnog znanja odgojnih djelatnika,
- razvoj kompetencija za pravovremeno prepoznavanje i razumijevanje dječjih interesa, potreba i mogućnosti,
- poboljšanje komunikacije i socijalne interakcije na relaciji odrasli-dijete, odrasli-odrasli,
- razvoj sposobnosti suradničkog učenja, refleksije i samorefleksije,
- jačanje stručne kompetencije za primjenu stečenog znanja i tehnika u radu s djecom i roditeljima.

Aktivnosti usmjerene profesionalnome razvoju planiraju se kurikulumom vrtića i godišnjim planom i programom rada, a prema uočenim potrebama, interesima odgojitelja i aktualnostima. Odgojitelji i ostali stručni djelatnici vrtića pripremaju individualne programe usavršavanja koji uključuju individualne i grupne oblike rada na razini ustanove i izvan nje te korištenje stručne literature, u skladu s potrebama, interesima i afinitetima svakog djelatnika.

Vrtić nastoji raznim oblicima usavršavanja unutar i izvan ustanove i osiguravanjem suvremene stručne literature osigurati primjereno kontinuirano profesionalno učenje i razvoj odgojitelja i ostalih stručnih djelatnika. Odgojitelji i stručni djelatnici su dužni samostalno pratiti ponudu stručnih seminara i ostalih oblika stručnog usavršavanja u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje, razvojnih centara u dječjim vrtićima, ali i drugih relevantnih ustanova kako bi im se omogućio profesionalni razvoj u skladu s njihovim individualnim interesima i potrebama.

Izobrazba i usavršavanje odgojnih djelatnika provodit će se:

- u vrtiću kroz: odgojiteljska vijeća, stručne aktive, timska planiranja i usavršavanja, radne sastanke, sastanke stručnog tima i ravnateljice;
- izvan vrtića: predavanja, radionice, seminari, tečajevi, online edukacije;
- kroz individualno stručno usavršavanje odgojnih djelatnika.

Tijekom godine u planu je održavanje četiri (po potrebi i više) odgojiteljska vijeća i četiri ili više stručnih aktiva sa stručnim temama ovisno o potrebi i procjeni odgojitelja, stručnih suradnika i ravnatelja. Po potrebi će se pozivati i vanjski predavači.

Individualno stručno usavršavanje provodit će svaki djelatnik samostalno i kontinuirano tijekom cijele pedagoške godine prema području posebnog stručnog interesa, dogovoru i / ili preporuci stručnih suradnika.

Stručno usavršavanje izvan ustanove bit će orijentirano na sudjelovanje na stručnim skupovima u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Stručno-razvojnim centrima, na edukacijama organiziranim od strane strukovnih udruga, srodnih fakulteta i dr. Uvažavajući profesionalne interese djelatnika stručna usavršavanja bit će usmjerena prema jačanju kompetencija odgojitelja u specifičnim područjima te stručnih suradnika prema specifičnom području rada.

Za potrebe stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika, Vrtić će osiguravati redovitu nadopunu literature suvremenim naslovima. Biti će оформljena vrtićka knjižnica sa stručnom literaturom te knjigama i slikovnicama za djecu koje su odgojiteljima dostupne za posudbu za stručno usavršavanje i rad s djecom.

7. Suradnja s roditeljima

U skladu s načelima Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje jedna od bitnih zadaća je razviti partnerstvo roditelja i vrtića, što podrazumijeva ravnopravnost, povjerenje, poštovanje i međusobnu potporu obitelji i vrtića u ostvarivanju najboljeg interesa djeteta.

Cilj Vrtića je unapređivanje suradnje i partnerstva s roditeljima i proširivanje oblika suradnje s roditeljima u svrhu učinkovitijeg prilagođavanja cjelokupnog odgojno-obrazovnog procesa potrebama djeteta i obitelji te osiguravanja potpore cjelokupnom razvoju djeteta. Tako je u interesu svih uključenih sudionika procesa osigurati kvalitetnu komunikaciju kako bi se taj cilj i ostvario.

Suradnja se ostvaruje putem raznovrsnih oblika:

- a) plenarni roditeljski sastanci s ciljem upoznavanja roditelja s organizacijom rada, odgojno-obrazovnim programom, oblicima suradnje
- b) inicijalni razgovori prije dolaska djeteta u vrtić u svrhu prikupljanja osnovnih informacija o djetetu i pripreme za olakšavanje procesa prilagodbe
- c) roditeljski sastanci odgojnih skupina (tri sastanka po odgojnoj skupini)
 - sastanci tijekom godine prilagođeni su potrebama odgojno-obrazovnog procesa, interesima i potrebama djece i roditelja
 - početkom i krajem godine provodit će se informativni roditeljski sastanci
 - tijekom godine provodit će se tematski roditeljski sastanci koje pripremaju odgojitelji uz pomoć članova stručnog tima, a tema sastanaka bit će odabrana u skladu s interesima i potrebama roditelja ili potrebama odgojno-obrazovnog procesa
- d) svakodnevna izmjena kratkih i važnih informacija o djetetu između roditelja i odgojitelja
- e) individualni razgovori roditelja i odgojitelja o razvoju djeteta u kojima po potrebi sudjeluje stručna suradnica i/ili ravnateljice
- f) različiti oblici savjetovanja roditelja sa stručnim suradnicima prema iskazanoj potrebi
- g) kutić za roditelje i pano s informacijama o odgojno-obrazovnom radu i aktivnostima u skupini - stalno upoznavanje roditelja s odgojno-obrazovnim i razvojnim postignućima djece, opis prigodnih aktivnosti, izložbe radova
- h) drugi oblici pisane komunikacije: edukativni leci i brošure, ankete
- i) internet stranica vrtića sadrži: informacije o aktualnim događanjima u vrtiću i uključivanju djece u aktivnosti, informacije o vrtićkim programima, zdravlju...

j) posredno i neposredno uključivanje roditelja u aktivnosti važne za ostvarivanje neposrednog odgojno-obrazovnog rada i akcija vrtića:

- prikupljanje prirodnih i neoblikovanih materijala,
- donacije igračaka,
- sudjelovanje roditelja u odgojno-obrazovnom radu skupine,
- sudjelovanje u svečanostima,
- sudjelovanje u humanitarnim akcijama koje organizira odgojna skupina ili vrtić,
- prigodne kreativne radionice za roditelje (sv. Nikola, Božić, fašnik, Uskrs ...)
- druženja i izleti u prirodi
- završno druženje djece, roditelja i odgojitelja u vrtiću ili izvan vrtića

Svakodnevna suradnja odgojitelja s roditeljima

Svakodnevna suradnja odgojitelja s roditeljima odnosi se na kratku razmjenu osnovnih informacija o boravku djeteta u vrtiću tog dan i razmjenu važnih informacija između odgojitelja i roditelja prilikom preuzimanja i predaje djeteta.

Individualni sastanci s roditeljima

Individualni razgovori odnose se na unaprijed, s roditeljima zajednički dogovorene sastanke. Odgojitelji ih dogovaraju izvan neposrednog odgojno-obrazovnog rada s djecom, prije ili nakon smjene. Prilikom održavanja individualnih konzultacija nije obaveza prisustvovanje oba odgojitelja, osim ako postoji potreba prema procjeni odgojitelja, također u specifičnim situacijama individualnim sastancima može prisustvovati ravnatelj ili netko od članova stručnog tima. U slučajevima kada se teže ostvaruje suradnja s roditeljima, primjerice kada roditelji ne dolazi na roditeljske sastanke, ne informiraju se o boravku djeteta u vrtiću ili kada odgojitelji roditelje ne viđaju redovito (dolaze u vrijeme dežurstva, dijete dovodi treća osoba), odgojitelji trebaju inicirati individualne sastanke. Ukoliko se roditelj ne odazove, odgojitelj treba to prijaviti stručnom timu koji će prema situaciji pozvati roditelja na razgovor na kojem će prisustvovati i jedan od odgojitelja.

Grupni roditeljski sastanci

Odgojitelji trebaju organizirati:

- minimalno tri roditeljska sastanka godišnje, od toga dva komunikacijska
- informativne/organizacijske sastanke, radionice, tematske sastanke...

Odgojitelji se prethodno trebaju konzultirati s članovima stručnog tima oko strukture i tijeka sastanka. Obaveza odgojitelja je dokumentirati roditeljski sastanak, kao i njegovu pripremu, u knjigu pedagoške dokumentacije odgojne skupine.

Kutić za roditelje

Odgojitelji aktualne informacije u skupini dijele s roditeljima i putem kutića za roditelje. Kutići trebaju biti jasno naznačeni, pregledni, informativni, edukativni i redovito ažurirani. Kutići mogu sadržavati aktualne obavijesti, izvješća s roditeljskih sastanaka, tablicu s terminima za individualne razgovore, informacije o događanjima u vrtići ili u gradu koji su primjereni djeci, edukativne tekstove, prijedloge literature za roditelje...

Prenošenje informacija roditeljima elektroničkim putem

Oba odgojitelja imaju pristup službenoj e-mail adresi odgojne skupine. Odgojitelji zajedno dogovaraju koje će se informacije prenositi roditeljima elektroničkim putem kao što je i slučaj za oglasnu ploču skupine i iste su dužni zabilježiti u pedagošku dokumentaciju. Pri slanju elektroničkih poruka roditeljima, odgojitelji pod primatelje poruke obavezno navode ravnatelja i nekoga od članova stručnog tima u skladu sa sadržajem poruke (npr. pri slanju obavijesti o pojavi zarazne bolesti u skupini kao primatelja navodi se i zdravstvena voditeljica i sl.) i koriste isključivo tu adresu, a ne osobne adrese, kao ni „whapp“ i „viber“ grupe, i to koristeći skrivenu kopiju pri navođenju svih adresa roditelja.

- Suradnja svih zaposlenika vrtića s roditeljima treba biti prije svega na profesionalnoj razini i u skladu s profesionalnom ulogom zaposlenika. Kvalitetnije uključivanje roditelja i članova obitelji u odgojno-obrazovni proces pridonosi boljem razumijevanju uloga, odnosa i odgovornosti u odnosu roditelji-dijete-vrtić, a rezultira i većim zadovoljstvom uključenih članova.

8. Suradnja s vanjskim ustanovama

Županijski dječji vrtić Zvezdice planira suradnju s brojnim ustanovama, čime će se uspostavljati multidisciplinarni pristup izmjena suvremenih znanstvenih i teorijskih saznanja, što osigurava sustavno podizanje kvalitete provođenja Programa te ostvarivanje stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika Vrtića.

Ciljevi suradnje su:

- podizanje razine kvalitete odgojno-obrazovnog procesa vrtića,
- obogaćivanje odgojno-obrazovnog procesa,
- unapređivanje uvjeta za rad s djecom s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju,
- prezentacija rada vrtića,
- stvaranje sigurnosnih, zdravstvenih i higijenskih uvjeta.

Ustanove s kojima će se ostvarivati suradnja su:

u svrhu osiguravanja i zadovoljavanja razvojnih i zdravstvenih potreba djece:

- stomatološke ordinacije i ordinacije liječnika opće prakse – edukativni susret sa liječnikom u vrtiću, zdravstveni pregledi djece i odraslih, posjet djece stomatološkoj ordinaciji – preventivni pregled, premazivanje zubi zaštitnim gelom
- Hrvatski zavod za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo SMŽ – aktivnosti za djecu povodom obilježavanja Tjedna zdravlja, zaštita zdravlja djece, pregledi
- Dom zdravlja SMŽ - zaštita zdravlja djece
- Neuropsihijatrijska bolnica dr. Ivan Barbot Popovača - Odjel za dječju i adolescentnu psihijatriju
- Opća bolnica "dr. Ivo Pedišić" Sisak
- Odjel za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju Jodno
- Hrvatski zavod za socijalni rad

u svrhu bogaćenja sadržajnog života djece:

- Glazbena škola Frana Lhotke – suradnja s glazbenom školom, posjete glazbenoj školi radi upoznavanja djece s notama i instrumentima, razne glazbene radionice
- Kulturno-povijesni centar Sisačko-moslavačke županije – posjet povremenim izložbama i stalnom postavu Centra – Memorijalnoj sobi Domovinskog rata te održavanje edukativnih radionica
- Turistička zajednica SMŽ - radionice i aktivnosti povezane s turizmom
- Zajednica športskih udruga i saveza Sisačko-moslavačke županije i Hrvatski olimpijski odbor – sudjelovanje djece u obilježavanju Hrvatskog olimpijskog dana, na Olimpijskom festivalu dječjih vrtića Sisačko-moslavačke županije i svečanosti proglašenja najsportaša,
- Vatrogasna zajednica Sisačko-moslavačke županije – susreti s vatrogascima u vrtiću, vježba evakuacije i spašavanja u objektima vrtića,
- Policijska postaja Sisak – posjet policijskih službenika, druženje s djecom i edukativne aktivnosti o ponašanju u prometu, sigurnosti i samozaštitnom ponašanju,
- Društvo Crvenog križa Sisačko-moslavačke županije – razne aktivnosti za djecu (tematske edukativne i kreativne radionice, edukacija i obnova znanja djelatnika, priprema za izvanredne situacije, natjecanja)
- Osnovne škole – posjet djece prvim razredima, gostovanje učenika u vrtiću, suradnja stručnih timova vrtića i škole
- Sisačka biskupija i župni uredi - prigodni susreti djece i župnika, obilježavanje blagdana
- Vojarna “PK Predrag Matanović” - posjet vojarni, edukativne radionice o sigurnosti
- Veteranski centar – podružnica Petrinja – posjet centru, održavanje edukativnih radionica i tečajeva, sportske rekreacije, poduke i natjecanja
- Natura SMŽ edukativno – prezentacijski centar – posjet centru te održavanje edukativnih radionica
- mediji: Radio Sisačko moslavački RSM, Novi sisački tjednik, Odsjek za opće poslove župana i odnose s javnošću SMŽ - prezentacija vrtićkih aktivnosti i rada vrtića, obavijesti roditeljima, informiranje o događanjima u vrtiću, posjet radiju i gostovanja
- Dječji vrtići – razmjena iskustva, međusobne posjete

u svrhu podizanja razine stručne kompetencije:

- Ministarstvo znanosti i obrazovanja - unapređivanja provođenja svih programa u vrtiću
- Agencija za odgoj i obrazovanje - unapređivanja provođenja svih programa u vrtiću
- Sisačko-moslavačka županija - komunikacija vezana uz rad vrtića, financijska pitanja
- Ured UNICEF-a za Hrvatsku - podrška u kriznim situacijama
- Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije - razmjena informacija o djeci uključenoj u terapijske postupke u ustanovi, suradnja na projektima
- Stožer civilne zaštite Sisačko-moslavačke županije - podrška u kriznim situacijama
- Razne stručne i humanitarne udruge

9. Vrednovanje programa

Čimbenici vrednovanja kurikulumu u vrtiću su odgojitelji i drugi stručni djelatnici u vrtiću, djeca i roditelji, a čimbenici vrednovanja kurikulumu izvan vrtića su prijatelji iz drugih vrtića i akademske zajednice, te nadležne institucije (Upravni odjel za obrazovanje područne samouprave, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Agencija za odgoj i obrazovanje, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja i dr.).

Unutarnje i vanjsko vrednovanje obuhvaća:

- cjelinu funkcioniranja ustanove – pravna uređenost, primjena pedagoškog standarda, ukupna kvaliteta odgojno-obrazovnog procesa itd.
- pojedine segmente – praćenje napredovanja djece, poštovanje prava djece, roditelja i ostalih čimbenika, inkluzija djece s posebnim potrebama, usavršavanje stručnjaka u ustanovi itd.

Praćenje i vrednovanje provode svi sudionici odgojno-obrazovnog procesa: odgojitelji, stručni tim i ravnatelj te roditelji i djeca čije povratne informacije služe kao smjernice za promišljanje i unaprjeđivanje kvalitete rada.

Ankete vrednuju djetetov osjećaj zadovoljavanja osnovnih psiholoških potreba za zabavom, slobodom, privrženošću i moći tijekom boravka djeteta u Vrtiću i tijekom sudjelovanja u Programu. Dobiveni rezultati vrednovanja, njihova analiza te smjernice za buduće djelovanje u podizanju kvalitete rada u sljedećoj pedagoškoj godini postaju sastavni dio Godišnjeg izvješća Vrtića koji se dostavlja nadležnim institucijama.

10. Financiranje programa

Provođenje programa financirat će se:

- *iz proračuna Sisačko moslavačke županije:*
 - Sufinanciranje dijela troškova boravka djece u vrtiću
- *iz državnog proračuna:*
 - sufinanciranje programa za djecu s teškoćama u razvoju
 - sufinanciranje obveznog programa predškole za djecu u godini pred polazak u školu
 - programi za djecu pripadnika nacionalnih manjina
 - programi za darovitu djecu
- *od strane roditelja:*
 - participacija roditelja u dijelu ekonomske cijene vrtića prema cijenama pojedinih programa, a koristi se za Izdatke za radnike, prehranu djece, nabavu namještaja, opreme i didaktike te materijalnih izdataka, za energiju, komunalije, tekuće održavanje objekta i opreme
 - roditelj, korisnik usluga, sudjeluje u cijeni programa dječjeg vrtića prema Odluci o cijenama usluga/Programa
 - olakšice za roditelje:
 - za drugo dijete roditelj plaća 75 % cijene programa
 - za treće i svako sljedeće dijete roditelj je oslobođen plaćanja

Županijska Skupština Sisačko moslavačke županije u sklopu „Programa javnih potreba u obrazovanju SMŽ“ donijeti će Odluku o visini participacije roditelja u svim programima koji se provode u predškolskim ustanovama.

Cijena će se određivati prema prosječnom mjesečnom prihodu po članu zajedničkog kućanstva (ostvarenom u prethodnoj godini).

Prema „Programu javnih potreba u obrazovanju SMŽ“ Županijska skupština SMŽ donositi će odluku o cijeni posebnih programa koji se dodatno naplaćuju.

11. Zaključak

Za ostvarivanje redovitog programa u našem vrtiću bit će ostvareni optimalni prostorno-materijalni uvjeti u kojima će se kroz kvalitetan rad odgojitelja i stručnih suradnika kod djece razvijati znanja, vještine, vrijednosti, sposobnosti koje je nužno steći u najranijoj dobi. Time se dijete već od samog uključivanja u odgojno-obrazovnu ustanovu od najranije dobi priprema za izazove koji ga očekuju i načine kako će se sa istima nositi.

U svakodnevnom radu kroz istraživanje u bogatom i poticajnom okruženju kao i suradnjom i djelovanjem odgojitelja i njihovoj što kvalitetnijoj pripremi poticat će se samostalnost, inicijativnost, odgovornost, učenje, suradnja, tolerancija, otvorena komunikacija, poticanje kritičkog mišljenja i rješavanja problema te razvijanje temeljnih kompetencija potrebnih za život.

Kvaliteta navedenog programa bit će ostvariva i poboljšana kontinuiranom suradnjom s roditeljima i obiteljima, ali i stalnim stručnim usavršavanjem odgojitelja kojima je u fokusu interes i dobrobit djeteta.

12. Literatura

- [1] Antulić Majcen, Pribela-Hodap. Prvi koraci na putu prema kvaliteti. Samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja. Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Zagreb, 2017.
- [2] Bouillet, D., S one strane inkluzije djece rane i predškolske dobi. Izvješće o provedenoj analizi pristupačnosti kvalitetnog ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja djeci u ranjivim situacijama u Hrvatskoj, Unicef, Zagreb, 2018.
- [3] Cvetković-Lay, J., Darovito je što ću sa sobom? Priručnik za obitelj, vrtić i školu, Alineja, Zagreb, 2010.
- [4] Cvetković-Lay, J. i Sekulić Majurec, A., Darovito je što ću s njim? Priručnik za odgoj i obrazovanje darovite djece predškolske dobi, Alineja, Zagreb, 2008.
- [5] Cvetković-Lay, J., Ja hoću i mogu više. Priručnik za odgoj darovite djece od 3 do 8 godina. Alineja, Zagreb, 2002.
- [6] Čudina Obradović, M., Starc, B., Pleša, A., Profaca, B., Letica, M., Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi, Golden marketing- Tehnička knjiga, Zagreb, 2004.
- [7] Došen Dobud, A., Malo dijete veliki istraživač, Alinea, Zagreb, 1995.
- [8] Gjurković, T., Knežević, T. i Borić, J., Unutarnji svijet darovite djece. Udruga Centar Proventus, Zagreb, 2017.
- [9] Maleš, D., Milanović, M. i Stričević, I., Živjeti i učiti prava, Odgoj za ljudska prava u sustavu predškolskog odgoja, Filozofski fakultet, Istraživačko-obrazovni centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo, Zagreb, 2003.
- [10] Muraja, J., Antulić, S. (ur), Priručnik za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Zagreb, 2012.
- [11] Petrović-Sočo, B., Kontekst ustanove za rani odgoj i obrazovanje – holistički pristup, Mali profesor, Zagreb, 2007.
- [12] Polić, R. i Crljen, M., Briga za nadarenu djecu. Metodički ogledi, Vol.13 No.1, 2006.
- [13] Slunjski, E., Dječji vrtić zajednica koja uči – mjesto dijaloga, suradnje i zajedničkog učenja, Spektr Media, Zagreb, 2008.
- [14] Slunjski, E., Izvan okvira, Element, Zagreb, 2015.
- [15] Slunjski, E., Integrirani predškolski kurikulum, Mali profesor, Zagreb, 2001.
- [16] Šagud, M., Odgojitelj kao refleksi praktičar, Visoka učiteljska škola u Petrinji, 2006.
- [17] Tankersley, D., Brajković S., Handžar S., Koraci prema kvalitetnoj praksi – priručnik za profesionalni razvoj odgajatelja, Pučko otvoreno učilište Korak po korak, Zagreb, 2012.

- [18] Zrilić, S., Djeca s teškoćama u inkluzivnom vrtiću i školi, Suvremeni pristup i metode učenja, Hrvatska Sveučilišna Naklada, Sveučilište u Zadru, 2022.
- [19] Daniels E. R., Stafford K., Kurikulum za inkluziju - razvojno-primjereni program za rad s djecom s posebnim potrebama, Zagreb, Pučko otvoreno učilište Korak po korak, 2003.
- [20] Rasić, J. i grupa autora, Integralna metoda u radu s predškolskom djecom i njihovim roditeljima, Zagreb, Alineja, 2005.
- [21] Duran, M., Dijete i igra, Naklada Slap, Jastrebarsko, 1995.
- [22] Hannaford, C., Pametni pokreti, Lekenik, Ostvarenje, 2007.
- [23] Markočić, M., Igrom do škole II, Zagreb, Djeca prva, 2004.
- [24] Miljević-Ridički R., Maleš, D., Rijavec, M., Odgoj za razvoj, Alinea, Zagreb, 2001.
- [25] Milanović, M., Stričević, I., Maleš, D., Sekulić-Majurec, Skrb za dijete i poticanje ranog razvoja djeteta u Republici Hrvatskoj, Zagreb, Targa, 2000.
- [26] Kirsten A. Hansen, Roxane K. Kaufmann i Kate Walsh, Kurikulum za vrtiće - razvojno primjereni program za djecu od 3 do 6 godina, Zagreb, Pučko otvoreno učilište Korak po korak, 2006.
- [27] Goddard, S., Uravnotežen razvoj: što sve dječji mozak treba za zdrav razvoj od rođenja do školskih dana, Buševac, Ostvarenje, 2008.